

dvemātikāpāli

bhikkhupātimokkhapāli

namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa
pubbakaraṇa-4

sammajjanī padīpo ca, udakam āsanena ca;
uposathassa etāni, “**pubbakarana**” nti vuccati.

pubbakiccaṁ-5

chanda, pārisuddhi, utukkhānam, bhikkhugaṇanā ca ovādo;
uposathassa etāni, “**pubbakicca**” nti vuccati.

pattakalla aṅgā-4

uposatho, yāvatikā ca bhikkhū kammappattā;
sabhāgāpattiyo ca na vijjanti;
vajjanīyā ca puggalā tasmīm na honti, “**pattakalla**” nti vuccati.

pubbakaraṇapubbakiccaṁ samāpetvā desitāpattikassa samaggassa bhikkhu
saṁghassa anumatiyā pātimokkhaṁ uddisitum ārādhanam karoma.

nidānuddeso

suṇātu me bhante saṁgho? ajjuposatho pannaraso, yadi saṁghassa pattakallam,
saṁgho uposatharām kareyya, pātimokkhaṁ uddiseyya.

kim saṁghassa pubbakiccaṁ? pārisuddhim āyasmanto ārocetha, pātimokkhaṁ
uddisissāmi, tam sabbeva santā sādhukam suñoma manasi karoma. yassa siyā āpatti, so
āvikareyya, asantiyā āpattiyā tuṇhī bhavitabbarā, tuṇhībhāvena kho panāyasmante
“parisuddhā”ti vedissāmi. yathā kho pana paccekaputṭhassa veyyākaranaṁ hoti,
evameva evarūpāya parisāya yāvatatiyām anusāvitam hoti. yo pana bhikkhu yāvatatiyām
anusāviyamāne saramāno santiṁ āpattim nāvikareyya, sampajānamusāvādassa hoti.
sampajānamusāvādo kho panāyasmanto antarāyiko dhammo vutto bhagavatā, tasmā
saramānenabhikkhunā āpannena visuddhāpekkhena santī āpatti āvikātabbā, āvikatā
hi’ssaphāsu hoti.

uddiṭṭham khoti āyasmanto nidānam. tatthāyasmante pucchāmi, kaccittha parisuddhā,
dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā,
parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuṇhī, evametam dhārayāmīti.

nidānam niṭṭhitam

pārājikuddeso

tatrame cattāro pārājikā dharmā uddesam āgacchanti
methunadhamma sikkhāpada

1. yo pana bhikkhu bhikkhūnam sikkhāsājīvasamāpanno sikkham appaccakkhāya
dubbalyam anāvikatvā methunam dhammarām patiseveyya, antamaso tiracchānagatāyapi,
pārājiko hoti asaṁvāso.

adinnādāna sikkhāpada

2. yo pana bhikkhu gāmā vā araññā vā adinnam theyyasānkhātam ādiyeyya,
yathārūpe adinnādāne rājāno coram gahetvā haneyyum vā bandheyyum vā pabbājeyyum
vā “corosi bālosi mūlhosi thenosī”ti, tathārūparām bhikkhu adinnam ādiyamāno ayampi
pārājiko hoti asaṁvāso.

manussaviggaha sikkhāpada

3. yo pana bhikkhu sañcicca manussaviggaham jīvitā voropeyya, satthahārakam
v'assa pariyeseyya, marañavaṇṇam vā saṁvaṇṇeyya, marañāya vā samādapeyya
“ambho purisa kim tuyhiminā pāpakena dujjīvitena, matam te jīvitā seyyo”ti, iti
cittamano cittasaṅkappo anekapariyāyena marañavaṇṇam vā saṁvaṇṇeyya, marañāya vā
samādapeyya, ayampi pārājiko hoti asaṁvāso.

uttarimanussadhamma sikkhāpada

4. yo pana bhikkhu anabhijānam uttarimanussadhammam attupanāyikam alamariyaññadassanaṁsamudācareyya “iti jānāmi, iti passāmī”ti, tato aparena samayena samanuggāhīyamānovā asamanuggāhīyamāno vā āpanno visuddhāpekkho evam vadeyya “ajānamevam āvusoavacām jānāmi, apassām passāmi, tucchām musā vilapi”nti, aññatra adhimānā, ayampi pārājiko hoti asamvāso.

udditthā kho āyasmanto cattāro pārājikā dhammā. yesam bhikkhu aññataran vā aññataran vā āpajjivtā na labhati bhikkhūhi saddhiṁ samvāsam yathā pure, tathā pacchā, pārājiko hoti asamvāso. tatthāyasmante pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuṇhī, evametam dhārayāmīti.

pārājikam niṭṭhitam

saṅghādisesuddeso

ime kho panāyasmanto terasa saṅghādisesā

dhammā uddesam āgacchanti

sukkavissaṭṭhi sikkhāpada

1. sañcetanikā sukkavissaṭṭhi aññatra supinantā saṅghādiseso.

kāyasarinsagga sikkhāpada

2. yo pana bhikkhu otīṇo vipariṇatena cittena mātugāmena saddhiṁ kāyasamāsaggam samāpajjeyya hathaggāham vā veṇiggāham vā aññatarassa vā aññatarassa vā aṅgassa parāmasanam, saṅghādiseso.

duṭṭhullavācā sikkhāpada

3. yo pana bhikkhu otīṇo vipariṇatena cittena mātugāmarūpam duṭṭhullāhi vācāhi obhāseyya yathā tam yuvā yuvatim methunupasamhitāhi, saṅghādiseso.

attakāmapāricariya sikkhāpada

4. yo pana bhikkhu otīṇo vipariṇatena cittena mātugāmassa santike attakāmapāricariyāya vanṇam bhāseyya “etadaggam bhagini pāricariyānam yā mādisam sīlavantam kalyāṇadhammam brahmacārim etena dhammena paricareyyā”ti methunupasamhitena, saṅghādiseso.

sañcaritta sikkhāpada

5. yo pana bhikkhu sañcarittam samāpajjeyya itthiyā vā purisamatim purisassa vā itthimatim, jāyattane vā jārattane vā, antamaso tañkhanikāyapi, saṅghādiseso.

kuṭikāra sikkhāpada

6. saññācikāya pana bhikkhunā kuṭim kārayamānena assāmikam attuddesam pamāṇikā kāretabbā, tatrīdam pamāṇam, dīghaso dvādasā vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyan sattantarā, bhikkhū abhinetabbā vatthudesanāya, tehi bhikkhūhi vatthu desetabbam anārambham saparikkamanam. sārambhe ce bhikkhu vatthusmim aparikkamane saññācikāya kuṭim kāreyya, bhikkhū vā anabhineyya vatthudesanāya, pamāṇam vā atikkāmeyya, saṅghādiseso.

vihārakāra sikkhāpada

7. mahallakam pana bhikkhunā vihāram kārayamānena sassāmikam attuddesam bhikkhū abhinetabbā vatthudesanāya, tehi bhikkhūhi vatthu desetabbam anārambham saparikkamanam. sārambhe ce bhikkhu vatthusmim aparikkamane mahallakam vihāram kāreyya, bhikkhū vā anabhineyya vatthudesanāya, saṅghādiseso.

duṭṭhadosa sikkhāpada

8. yo pana bhikkhu bhikkhum duṭṭho doso appatito amūlakena pārājikena dhammena anuddhamseyya “appeva nāma nam imamhā brahmacariyā cāveyya”nti, tato aprena samayena samanuggāhīyamāno vā asamanuggāhīyamāno vā amūlakañceva tam adhikaraṇam hoti, bhikkhu ca dosam patiṭṭhāti, saṅghādiseso.

aññabhāgiya sikkhāpada

9. yo pana bhikkhu bhikkhum dūṭho doso appatīto aññabhāgiyassa adhikaraṇassa kiñcidesam lesamattam upādāya pārājikena dhammena anuddhamseyya “appeva nāma nam imamhā brahmacariyā cāveyya”nti, tato aparena samayena samanuggāhīyamāno vā asamanuggāhīyamāno vā aññabhāgiyañceva tam adhikaraṇam hoti kocideso lesamatto upādinno, bhikkhu ca dosam patiṭṭhāti, saṅghādiseso.

saṅghabheda sikkhāpada

10. yo pana bhikkhu samaggassa saṅghassa bhedāya parakkameyya, bhedanasamvattanikam vā adhikaraṇam samādāya paggayha tiṭṭheyya, so bhikkhu bhikkhūhi evamassa vacanīyo “māyasmā samaggassa saṅghassa bhedāya parakkami, bhedanasamvattanikam vā adhikaraṇam samādāya paggayha atṭhāsi, sametāyasmā saṅghena, samaggo hi saṅgho sammodamāno avivadamāno ekuddeso phāsu viharati”ti, evañca so bhikkhu bhikkhūhi vuccamāno tatheva paggañheyya, so bhikkhu bhikkhūhi yāvatatiyam samanubhāsitabbo tassa paṭinissaggāya, yāvatatiyāñce samanubhāsiyamāno tam paṭinissajjeyya, iccetam kusalam, no ce paṭinissajjeyya, saṅghādiseso.

bhedānuvattaka sikkhāpada

11. tasveva kho pana bhikkhussa bhikkhū honti anuvattakā vaggavādakā eko vā dve vā tayo vā, te evarñ vadeyum “māyasmanto etañ bhikkhum kiñci avacuttha, dhammavādī ce’so bhikkhu, vinayavādī ce’so bhikkhu, amhākañce’so bhikkhu chandañca ruciñca ādāya voharati, jānāti, no bhāsatī, amhākampetam khamatī”ti, te bhikkhū bhikkhūhi evamassu vacanīyā “māyasmanto evañ avacuttha, na ce’so bhikkhu dhammavādī, na ce’so bhikkhu vinayavādī, māyasmantānampi saṅghabhedo ruccittha, sametāyasmantānam samghena, samaggo hi saṅgho sammodamāno avivadamāno ekuddeso phāsu viharati”ti, evañca te bhikkhū bhikkhūhi vuccamānā tatheva paggañheyyum, te bhikkhū bhikkhūhi yāvatatiyam samanubhāsitabbā tassa paṭinissaggāya, yāvatatiyāñce samanubhāsiyamānā tam paṭinissajjeyum, iccetam kusalam, no ce paṭinissajjeyum, saṅghādiseso.

dubbaca sikkhāpada

12. bhikkhu paneva dubbacajātiko hoti uddesapariyāpannesu sikkhāpadesu bhikkhūhi sahadhammikam vuccamāno attānam avacanīyam karoti “mā marñ āyasmanto kiñci avacuttha kalyāñam vā pāpakam vā, ahampāyasmante na kiñci vakkhāmi kalyāñam vā pāpakam vā, viramathāyasmanto mama vacanāyā”ti, so bhikkhu bhikkhūhi evamassa vacanīyo “māyasmā attānam avacanīyam akāsi, vacanīyamevāyasmā attānam karotu, āyasmāpi bhikkhū vadatu sahadhammena, bhikkhūpi āyasmantam vakkanti sahadhammena, evañ samvaddhā hi tassa bhagavato parisā yadidam aññamaññavacanena aññamaññavutṭhāpanenā”ti, evañca so bhikkhu bhikkhūhi vuccamāno tatheva paggañheyya, so bhikkhu bhikkhūhi yāvatatiyam samanubhāsitabbo tassa paṭinissaggāya, yāvatatiyāñce samanubhāsiyamāno tam paṭinissajjeyya, iccetam kusalam, no ce paṭinissajjeyya, saṅghādiseso.

kuladūsaka sikkhāpada

13. bhikkhu paneva aññataram gāmarñ vā nigamarñ vā upanissāya viharati kuladūsako pāpasamācāro, tassa kho pāpakā samācārā dissanti ceva suyyanti ca, kulāni ca tena duṭṭhāni dissanti ceva suyyanti ca, so bhikkhu bhikkhūhi evamassa vacanīyo “āyasmā kho kuladūsako pāpasamācāro, āyasmato kho pāpakā samācārā dissanti ceva suyyanti ca, kulāni cāyasmatā duṭṭhāni dissanti ceva suyyanti ca, pakkamatā’yasmā imamhā āvāsā, alam te idha vāsenā”ti, evañca so bhikkhu bhikkhūhi vuccamāno te bhikkhū evañ vadeyya “chandagāmino ca bhikkhū, dosagāmino ca bhikkhū,

mohagāmino ca bhikkhū, bhayagāmino ca bhikkhū tādisikāya āpattiyā ekaccām pabbājenti, ekaccām na pabbājentī”ti, so bhikkhu bhikkhūhi evamassa vacanīyo “māyasmā evam̄ avaca, na ca bhikkhū chandagāmino, na ca bhikkhū dosagāmino, na ca bhikkhū mohagāmino, na ca bhikkhū bhayagāmino, āyasmā kho kuladūsako pāpasamācāro, āyasmato kho pāpakā samācārā dissanti ceva suyyanti ca, kulāni cāyasmata dutṭhāni dissanti ceva suyyanti ca, pakkamatāyasmā imamhā āvāsā, alām te idha vāsenā”ti, evañca so bhikkhu bhikkhūhi vuccamāno tatheva pagganheyya, so bhikkhu bhikkhūhi yāvatatiyam̄ samanubhāsitabbo tassa paṭinissaggāya, yāvatatiyāñce samanubhāsiyamāno tam paṭinissajjeyya, iccetam kusalam, no ce paṭinissajjeyya, samghādeso.

uddiṭhā kho āyasmanto terasa samghādesesā dhammā nava paṭhamāpattikā, cattāro yāvatatiyakā. yesam bhikkhu aññataram vā aññataram vā āpajjivā yāvatihām jānam paṭicchādeti, tāvatihām tena bhikkhunā akāmā parivatthabbarām. parivutthaparivāsenā bhikkhunā uttari chārattam bhikkhumānattāya paṭipajjitabbarām, ciṇṇamānatto bhikkhu yattha siyā vīsatigañobhikkhu samgho, tattha so bhikkhu abbheto. ekenapi ce ūno vīsatigaño bhikkhu samgho tam bhikkhum abbheyya, so ca bhikkhu anabbhito, te ca bhikkhū gārayhā, ayam tattha sāmīci. tatthāyasmante pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccitthaparisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmātuñhī, evametam dhārayāmīti.

samghādeso niṭṭhito

aniyatuddeso

ime kho panāyasmanto dve aniyatā dhammā

uddesam āgacchanti

paṭhama aniyata sikkhāpada

1. yo pana bhikkhu mātugāmena saddhiṁ eko ekāya raho paṭicchanne āsane alāmkammaniye nisajjam kappeyya, tamenam saddheyavacasā upāsikā disvā tiṇṇam dhammānam aññatarena vadeyya pārājikena vā samghādesena vā pācittiyyena vā, nisajjam bhikkhu paṭijānamāno tiṇṇam dhammānam aññatarena kāretabbo pārājikena vā samghādesena vā pācittiyyena vā, yena vā sā saddheyavacasā upāsikā vadeyya, tena so bhikkhu kāretabbo, ayam dhammo aniyato.

dutiya aniyata sikkhāpada

2. na heva kho pana paṭicchannam āsanam hoti nālam kammaniyam, alañca kho hoti mātugāmarūpām dutṭhullāhi vācāhi obhāsitum, yo pana bhikkhu tathārūpe āsane mātugāmena saddhiṁ eko ekāya raho nisajjam kappeyya, tamenam saddheyavacasā upāsikā disvā dvinnam dhammānam aññatarena vadeyya samghādesena vā pācittiyyena vā, nisajjam bhikkhu paṭijānamāno dvinnam dhammānam aññatarena kāretabbo samghādesena vā pācittiyyena vā, yena vā sā saddheyavacasā upāsikā vadeyya, tena so bhikkhu kāretabbo, ayampi dhammo aniyato.

uddiṭhā kho āyasmanto dve aniyatā dhammā. tatthāyasmante pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuñhī, evametam dhārayāmīti.

aniyato niṭṭhito

nissaggiya pācittiyyā

ime kho panāyasmanto tiṁsa nissaggiyā pācittiyyā

dhammā uddesam āgacchanti

kathina sikkhāpada

1. niṭṭhitacīvaraśmīm bhikkhunā ubbhatasmiṁ kathine dasāhaparamam atirekacīvaraṁ dhāretabbarām, tam atikkāmayato nissaggiyam pācittiyyam.

udosita sikkhāpada

2. niṭṭhitacīvaraṁ bhikkhunā ubbhataṁ kathine ekarattampi ce bhikkhu ticīvarena vippavaseyya, aññatra bhikkhusammutiyā nissaggiyam pācittiyaṁ.

akālacivara sikkhāpada

3. niṭṭhitacīvaraṁ bhikkhunā ubbhataṁ kathine bhikkhuno paneva akālacivaraṁ uppajjeyya, ākaṅkhamānena bhikkhunā paṭiggahettabbāṁ, paṭiggahetvā khippameva kārettabbāṁ, no c’assa pāripūri, māsaparamaṁ tena bhikkhunā tam cīvaraṁ nikhipitabbāṁ ūnassa pāripūriyā satiyā paccāsāya. tato ce uttari nikhipeyya satiyāpi paccāsāya, nissaggiyam pācittiyaṁ.

purāṇacivara sikkhāpada

4. yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā purāṇacivaraṁ dhovāpeyya vā rajāpeyya vā ākoṭāpeyya vā, nissaggiyam pācittiyaṁ.

cīvara paṭiggahaṇa sikkhāpada

5. yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā hatthato cīvaraṁ paṭiggaṇheyya aññatrapārivattakā, nissaggiyam pācittiyaṁ.

aññātakaviññatti sikkhāpada

6. yo pana bhikkhu aññātakam gahapatim vā gahapatāniṁ vā cīvaraṁ viññāpeyya aññatrasamayā, nissaggiyam pācittiyaṁ. tatthāyam samayo, acchinnacivara vā hoti bhikkhu, natthacivara vā, ayaṁ tattha samayo.

tatuttari sikkhāpada

7. tañce aññātako gahapati vā gahapatānī vā bahūhi cīvarehi abhihaṭṭhum pavāreyya, santaruttaraparamaṁ tena bhikkhunā tato cīvaraṁ sāditabbaṁ. tato ce uttari sādiyeyya, nissaggiyam pācittiyaṁ.

paṭhama upakkhaṭa sikkhāpada

8. bhikkhūm paneva uddissa aññātakassa gahapatissa vā gahapatāniyā vā cīvaracetāpannaṁ upakkhaṭam hoti “iminā cīvaracetāpannena cīvaraṁ cetāpetvā itthannāmaṁ bhikkhūm cīvarena acchādēssāmī”ti, tatra ce so bhikkhu pubbe appavārito upasaṅkamitvā cīvare vikappam āpajjeyya “sādhū vata mām āyasmā iminā cīvaracetāpannena evarūpam vā evarūpam vā cīvaraṁ cetāpetvā acchādehī”ti kalyāṇakamyataṁ upādāya, nissaggiyam pācittiyaṁ.

dutiya upakkhaṭa sikkhāpada

9. bhikkhūm paneva uddissa ubhinnam aññātakānam gahapatīnam vā gahapatānīnam vā paccekacīvaracetāpannāni upakkhaṭāni honti “imehi mayam paccekacīvaracetāpannehi paccekacīvarāni cetāpetvā itthannāmaṁ bhikkhūm cīvarehi acchādēssāmā”ti, tatra ce so bhikkhu pubbe appavārito upasaṅkamitvā cīvare vikappam āpajjeyya “sādhuvata mām āyasmanto imehi paccekacīvaracetāpannehi evarūpam vā evarūpam vā cīvaraṁ cetāpetvā acchādetha ubhova santā ekenā”ti kalyāṇakamyataṁ upādāya, nissaggiyam pācittiyaṁ.

rāja sikkhāpada

10. bhikkhūm paneva uddissa rājā vā rājabhoggo vā brāhmaṇo vā gahapatiko vā dūtenacīvaracetāpannaṁ pahiṇeyya “iminā cīvaracetāpannena cīvaraṁ cetāpetvā itthannāmaṁ bhikkhūm cīvarena acchādehī”ti. so ce dūto tam bhikkhūm upasaṅkamitvā evam vadeyya “idam kho, bhante, āyasmantam uddissa cīvaracetāpannam ābhataṁ, paṭiggaṇhātu āyasmā cīvaracetāpanna”nti. tena bhikkhunā so dūto evamassa vacanīyo “na kho mayam, āvuso, cīvaracetāpannam paṭiggaṇhāma, cīvarañca kho mayam paṭiggaṇhāma kālena kappiya”nti. so ce dūto tam bhikkhūm evam vadeyya “atthi panāyasmato koci veyyāvaccakaro”ti. cīvaratthikena, bhikkhave, bhikkhunā veyyāvaccakaro niddisitabbo ārāmiko vā upāsako vā “eso kho, āvuso, bhikkhūnam veyyāvaccakaro”ti. so ce dūto tam veyyāvaccakaram saññāpetvā tam bhikkhūm

upasaṅkamitvā evam vadeyya “yam kho, bhante, āyasmā veyyāvaccakaram niddisi, saññatto so mayā, upasaṅkamatāyasmā kālena, cīvarena tam acchādessati”ti. cīvaratthikena, bhikkhave, bhikkhunā veyyāvaccakaro upasaṅkamitvā dvattikkhattum codetabbo sāretabbo “attho me, āvuso, cīvarenā”ti, dvattikkhattum codayamāno sārayamāno tam cīvaraṁ abhinippahādeyya, iccetam kusalam, no ce abhinippahādeyya, catukkhattum pañcakkhattum chakkhattuparamam tuṇhībhūtena uddissa thātabbam, catukkhattum pañcakkhattum chakkhattuparamam tuṇhībhūto uddissa tiṭṭhamāno tam cīvaraṁ abhinippahādeyya, iccetam kusalam, tato ce uttari vāyamamāno tam cīvaraṁ abhinippahādeyya, nissaggiyam pācittiyaṁ. no ce abhinippahādeyya, yat’assa cīvaracetāpannam ābhataṁ, tattha sāmam vā gantabbam, dūto vā pāhetabbo “yam kho tumhe āyasmanto bhikkhum uddissa cīvaracetāpannam pahiniththa, na tam tassa bhikkhuno kiñci attharī anubhoti, yuñjantāyasmanto sakarī, mā vo sakarī vinassā”ti, ayaṁ tattha sāmīci.

kathinavaggo pathamo kosiya sikkhāpada

phikkhunā kārayamānena p

- sugatavidatthi ādātabbā dubbañṇakarañāya. anādā ce bhikkhu purāñasantha tassasāmantā sugatavidatthim, navam nisīdanasanthatam kārāpeyya, nissaggiyam pācittiyam.
elakaloma sikkhāpada

16. bhikkhuno paneva addhānamaggappaṭipannassa elakalomāni uppajjeyyur, ākañkhamānenā bhikkhunā paṭiggahetabbāni, paṭiggahetvā tiyojanaparamāni sahatthā haritabbāni asante hārake. tato ce uttari hareyya, asantepi hārake, nissaggiyam pācittiyam.

elakalomadhvāpana sikkhāpada

ñātikāva bhikkhunivā elakalomāni

17. yo para bhikkhu amitakaya u bhikkhunamya cikatulomam anuvapey ya va rajapecy ya
vā vijatāpeyya vā, nissaggyam pācittiyam.
rūpiya sikkhāpadā

Rupiya sikkhlapada
jatam ugganbhava

- 18.** yo pāna bñikkhu jatāruparajatām uggāñneyya vā uggāñhapeyya vā upanikkhittam vā sādiyeyya, nissaggyiyam pācittiyam.

rupiyasamvohara sikkhapada

- 19.** yo pana bhikkhu nānappakārakaṁ rūpiyasamvohāraṁ samāpajjeyya,
nissaggiyam pācittiyaṁ.

kayavikkaya sikkhāpada

- 20.** yo pana bhikkhu nānappakārakam kayavikkayaṁ samāpajjeyya, nissaggyam pācittiyam.

kosiyavaggo dutiyo
patta sikkhāpada

21. dasāhaparamam atirekapatto dhāretabbo, tam atikkāmayato nissaggiyam pācittiyam.

ūnapañcabandhana sikkhāpada

22. yo pana bhikkhu ūnapañcabandhanena pattena aññam navam pattam cetāpeyya, nissaggiyam pācittiyam. tena bhikkhunā so patto bhikkhuparisāya nissajjtabbo, yo ca tassā bhikkhuparisāya pattapariyanto, so tassa bhikkhuno padātabbo “ayaṁ te bhikkhu patto yāva bhedanāya dhāretabbo”ti, ayam tattha sāmīci.

bhesajja sikkhāpada

23. yāni kho pana tāni gilānānam bhikkhūnam paṭisāyanīyāni bhesajjāni, seyyathidam —sappi navanītam telam madhu phānitam, tāni paṭiggahetvā sattāhaparamam sannidhikārakam paribhuñjitabbāni, tam atikkāmayato nissaggiyam pācittiyam.

vassikasātika sikkhāpada

24. “māso seso gimhāna”nti bhikkhunā vassikasātikacīvaram pariyesitabbam, “addhamāso seso gimhāna”nti katvā nivāsetabbam. orena ce “māso seso gimhāna”nti vassikasātikacīvaram pariyeseyya, orena “ddhamāso seso gimhāna”nti katvā nivāseyya, nissaggiyam pācittiyam.

cīvara acchindana sikkhāpada

25. yo pana bhikkhu bhikkhussa sāmam cīvaram datvā kupito anattamano acchindeyyavā acchindāpeyya vā, nissaggiyam pācittiyam.

suttaviññatti sikkhāpada

26. yo pana bhikkhu sāmam suttam viññāpetvā tantavāyehi cīvaram vāyāpeyya, nissaggiyam pācittiyam.

mahāpesakāra sikkhāpada

27. bhikkhum paneva uddissa aññātako gahapati vā gahapatānī vā tantavāyehi cīvaram vāyāpeyya, tatra ce so bhikkhu pubbe appavārito tantavāye upasaṅkamitvā cīvarevikappam āpajjeyya “idam kho, āvuso, cīvaram marū uddissa viyyati, āyatañca karotha, vitthatañca, appitañca, suvītañca, suppavāyitañca, suvilekhitañca, suvitacchitañca karotha, appeva nāma mayampi āyasmantānam kiñcimattam anupadajjeyyāmā”ti. evañca so bhikkhu vatvā kiñcimattam anupadajjeyya antamaso piṇḍapātamattampi, nissaggiyam pācittiyam.

accekacīvara sikkhāpada

28. dasāhānāgatam kattikatemāsikapuṇṇamam bhikkhuno paneva accekacīvaram uppajjeyya, accekam maññamānenā bhikkhunā paṭiggahetabbam, paṭiggahetvā yāva cīvarakālasamayam nikhipitabbam. tato ce uttari nikhipeyya, nissaggiyam pācittiyam.

sāsaṅka sikkhāpada

29. upavassam kho pana kattikapuṇṇamam yāni kho pana tāni āraññakāni senāsanāni sāsaṅkasammattāni sappañibhayāni, tathārūpesu bhikkhu senāsaneshu viharanto ākañkhamāno tiṇṇam cīvarānam aññataram cīvaram antaraghare nikhipeyya, siyā ca tassa bhikkhuno kocideva paccayo tena cīvarena vippavāsāya, chārattaparamam tena bhikkhunā tena cīvarena vippavasitabbam. tato ce uttari vippavaseyya aññatra bhikkhusammutiyā, nissaggiyam pācittiyam.

pariṇata sikkhāpada

30. yo pana bhikkhu jānam samghikam lābhām pariṇatam attano pariṇāmeyya, nissaggiyam pācittiyam.

pattavaggo tatiyo

uddiṭṭhā kho āyasmanto tiṁsa nissaggiyā pācittiyā dhammā. tatthāyasmante pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuṇhī, evametam dhārayāmīti.

nissaggiyapācittiyā niṭṭhitā
suddhapācittiyā

ime kho panāyasmanto dvenavuti pācittiyā
dhammā uddesam āgacchanti
musāvāda sikkhāpada

1. sampajānamusāvāde pācittiyam.
omasavāda sikkhāpada
2. omasavāde pācittiyam.
pesuñña sikkhāpada
3. bhikkhupesuññe pācittiyam.
padasodhamma sikkhāpada
4. yo pana bhikkhu anupasampannaṁ padaso dhammaṁ vāceyya, pācittiyam.
paṭhamasahaseyya sikkhāpada
5. yo pana bhikkhu anupasampannena uttaridirattatirattam sahaseyyam kappeyya, pācittiyam.
dutiyasahaseyya sikkhāpada
6. yo pana bhikkhu mātugāmena sahaseyyam kappeyya, pācittiyam.
dhammadesanā sikkhāpada
7. yo pana bhikkhu mātugāmassa uttarichappañcavācāhi dhammaṁ deseyya aññatra viññunā purisaviggahena, pācittiyam.
bhūtārocana sikkhāpada
8. yo pana bhikkhu anupasampannassa uttarimanussadhammaṁ āroceyya, bhūtasmiṁ pācittiyam.
duṭṭhullārocana sikkhāpada
9. yo pana bhikkhu bhikkhusa duṭṭhullam āpattiṁ anupasampannassa āroceyya aññatra bhikkhusammutiyā, pācittiyam.
pathavīkhaṇana sikkhāpada
10. yo pana bhikkhu pathavim khaṇeyya vā khaṇapeyya vā pācittiyam.
musāvādavaggo paṭhamo
bhūtagāma sikkhāpada
11. bhūtagāmapātabyatāya pācittiyam.
aññavādaka sikkhāpada
12. aññavādake, vihesake pācittiyam.
ujjhāpanaka sikkhāpada
13. ujjhāpanake, khyyanake pācittiyam.
paṭhamasenāsana sikkhāpada
14. yo pana bhikkhu saṅghikam mañcam vā pīṭham vā bhisim vā koccharim vā ajjhokāse santharitvā vā santharāpetvā vā tam pakkamanto neva uddhareyya, na uddharāpeyya, anāpuccham vā gaccheyya, pācittiyam.
dutiyasenāsana sikkhāpada
15. yo pana bhikkhu saṅghike vihāre seyyam santharitvā vā santharāpetvā vā tam pakkamanto neva uddhareyya, na uddharāpeyya, anāpuccham vā gaccheyya, pācittiyam.

anupakhajja sikkhāpada

16. yo pana bhikkhu saṅghike vihāre jānam pubbupagatam bhikkhum anupakhajja seyyam kappeyya “yassa sambādho bhavissati, so pakkamissatī”ti etadeva paccayam karitvā anaññarā, pācittiyam.

nikkaddhana sikkhāpada

17. yo pana bhikkhu bhikkhum kupito anattamano saṅghikā vihārā nikkadḍheyya vā nikkaddhāpeyya vā, pācittiyam.

vehāsakuṭi sikkhāpada

18. yo pana bhikkhu saṅghike vihāre uparivehāsakuṭiyā āhaccapādakam mañcam vā pīṭham vā abhinisideyya vā abhinipajjeyya vā, pācittiyam.

mahallakavihāra sikkhāpada

19. mahallakam pana bhikkhunā vihāram kārayamānena yāva dvārakosā aggalatthapanāya ālokasandhiparikammāya dvatticchadanassa pariyāyam appaharite ṭhitena adhiṭṭhātabbarā, tato ce uttari appaharitepi ṭhito adhiṭṭhaheyya, pācittiyam.

sappāṇaka sikkhāpada

20. yo pana bhikkhu jānam sappāṇakam udakam tiṇam vā mattikam vā siñceyya vā siñcāpeyya vā, pācittiyam.

bhūtagāmavaggo dutiyo

ovāda sikkhāpada

21. yo pana bhikkhu asammato bhikkhuniyo ovadeyya, pācittiyam.

atthaṅgata sikkhāpada

22. sammatopi ce bhikkhu atthaṅgate sūriye bhikkhuniyo ovadeyya, pācittiyam.

bhikkhunupassaya sikkhāpada

23. yo pana bhikkhu bhikkhunupassayam upasaṅkamitvā bhikkhuniyo ovadeyya aññatra samayā, pācittiyam. tatthāyam samayo, gilānā hoti bhikkhunī, ayam tattha samayo.

āmisa sikkhāpada

24. yo pana bhikkhu evam vadeyya “āmisahetu therā bhikkhū bhikkhuniyo ovadantī”ti, pācittiyam.

cīvaradāna sikkhāpada

25. yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā cīvaraṁ dadeyya aññatra pārivattakā, pācittiyam.

cīvarasibba sikkhāpada

26. yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā cīvaraṁ sibbeyya vā sibbāpeyya vā, pācittiyam.

saṁvidhāna sikkhāpada

27. yo pana bhikkhu bhikkhuniyā saddhim saṁvidhāya ekaddhānamaggam paṭipajjeyya antamaso gāmantarampi aññatra samayā, pācittiyam. tatthāyam samayo, satthagamanīyo hoti maggo, sāsaṅkasammato, sappaṭibhayo, ayam tattha samayo.

nāvābhiruhana sikkhāpada

28. yo pana bhikkhu bhikkhuniyā saddhim saṁvidhāya ekaṁ nāvam abhiruheyya uddhamgāminim vā adhogāminim vā aññatra tiriyam tarañāya, pācittiyam.

paripācita sikkhāpada

29. yo pana bhikkhu jānam bhikkhuniparipācitam piṇḍapātam bhuñjeyya aññatra pubbe gihisamārambhā, pācittiyam.

rahonisajja sikkhāpada

30. yo pana bhikkhu bhikkhuniyā saddhim eko ekāya raho nisajjam kappeyya, pācittiyam.

ovādavaggo tatiyo
āvasathapiṇḍa sikkhāpada

31. agilānena bhikkhunā eko āvasathapiṇḍo bhuñjitabbo. tato ce uttari bhuñjeyya, pācittiyam.

gaṇabhojana sikkhāpada

32. gaṇabhojane aññatra samayā pācittiyam. tatthāyam samayo, gilānasamayo, cīvaradānasamayo, cīvarakārasamayo, addhānagamanasamayo, nāvābhruhanasamayo, mahāsamayo, samaṇabhuttasamayo, ayaṁ tattha samayo.

paramparabhojana sikkhāpada

33. paramparabhojane aññatra samayā pācittiyam. tatthāyam samayo, gilānasamayo, cīvaradānasamayo, cīvarakārasamayo, ayaṁ tattha samayo.

kāṇamātu sikkhāpada

34. bhikkhūm paneva kulam upagatam pūvehi vā manthehi vā abhihaṭṭhum pavāreyya, ākaṅkhamānena bhikkhunā dvattipattapūrā paṭiggahetabbā. tato ce uttari paṭiggaṇheyya, pācittiyam. dvattipattapūre paṭiggahetvā tato nīharitvā bhikkhūhi saddhim saṁvibhajitabbam, ayaṁ tattha sāmīci.

paṭhamapavāraṇā sikkhāpada

35. yo pana bhikkhu bhuttāvī pavārito anatirittam khādanīyam vā bhojanīyam vākhādeyya vā bhuñjeyya vā, pācittiyam.

dutiyapavāraṇā sikkhāpada

36. yo pana bhikkhu bhikkhūm bhuttāvīm pavāritam anatirittenā khādanīyena vā bhojanīyena vā abhihaṭṭhum pavāreyya “handā bhikkhu khāda vā bhuñja vā” ti jānam āsādanāpekkho, bhuttasmim pācittiyam.

vikālabhojana sikkhāpada

37. yo pana bhikkhu vikāle khādanīyam vā bhojanīyam vā khādeyya vā bhuñjeyya vā, pācittiyam.

sannidhikāraka sikkhāpada

38. yo pana bhikkhu sannidhikārakam khādanīyam vā bhojanīyam vā khādeyya vābhuñjeyya vā, pācittiyam.

pañītabhojana sikkhāpada

39. yāni kho pana tāni pañītabhojanāni, seyyathidam — sappi, navanītam, telam, madhu, phāṇitam, maccho, māṁsam, khīram, dadhi. yo pana bhikkhu evarūpāni pañītabhojanāni agilāno attano atthāya viññāpetvā bhuñjeyya, pācittiyam.

dantapona sikkhāpada

40. yo pana bhikkhu adinnam mukhadvāram āhāram āhareyya aññatra udakadantaponā, pācittiyam.

bhojanavaggo catuttho

acelaka sikkhāpada

41. yo pana bhikkhu acelakassa vā paribbājakassa vā paribbājikāya vā sahatthā khādanīyam vā bhojanīyam vā dadeyya, pācittiyam.

uyyojana sikkhāpada

42. yo pana bhikkhu bhikkhūm “ehāvuso, gāmaṁ vā nigamaṁ vā piṇḍāya pavisissāmā” ti tassa dāpetvā vā adāpetvā vā uyyojeyya “gacchāvuso, na me tayā saddhim kathā vā nisajjā vā phāsu hoti, ekakassa me kathā vā nisajjā vā phāsu hotī” ti etadeva paccayan karitvā anaññam, pācittiyam.

sabhojana sikkhāpada

43. yo pana bhikkhu sabhojane kule anupakhajja nisajjam kappeyya, pācittiyam.

rahopaticchanna sikkhāpada

44. yo pana bhikkhu mātugāmena saddhim raho pāticchanne āsane nisajjam kappeyya, pācittiyam.

rahonisajja sikkhāpada

45. yo pana bhikkhu mātugāmena saddhim eko ekāya raho nisajjam kappeyya, pācittiyam.

cāritta sikkhāpada

46. yo pana bhikkhu nimantito sabhatto samāno santam bhikkhum anāpucchā purebhattam vā pacchābhettam vā kulesu cārittam āpajjeyya aññatra samayā, pācittiyam. tatthāyam samayo, cīvaradānasamayo, cīvarakārasamayo, ayam tattha samayo.

mahānāma sikkhāpada

47. agilānenā bhikkhunā catumāsappaccayapavāraṇā sāditabbā aññatra punapavāraṇāya, aññatra niccapavāraṇāya. tato ce uttari sādiyeyya, pācittiyam.

uyyuttasenā sikkhāpada

48. yo pana bhikkhu uyyuttaṁ senam dassanāya gaccheyya aññatra tathārūpappaccayā, pācittiyam.

senāvāsa sikkhāpada

49. siyā ca tassa bhikkhuno kocidēva paccayo senam gamanāya, dirattatirattam tena bhikkhunā senāya vasitabbam. tato ce uttari vaseyya, pācittiyam.

uyyodhika sikkhāpada

50. dirattatirattam ce bhikkhu senāya vasamāno uyyodhikam vā balaggam vā senābyūham vā anikadassanam vā gaccheyya, pācittiyam.

acelakavaggo pañcamo

surāpāna sikkhāpada

51. surāmerayapāne pācittiyam.

aṅgulipatodaka sikkhāpada

52. aṅgulipatodake pācittiyam.

hasadhamma sikkhāpada

53. udake hasadhamme pācittiyam.

anādariya sikkhāpada

54. anādariye pācittiyam.

bhimśāpana sikkhāpada

55. yo pana bhikkhu bhikkhum bhimśāpeyya, pācittiyam.

joti sikkhāpada

56. yo pana bhikkhu agilāno visibbanāpekkho jotiṁ samādaheyya vā samādahāpeyya vā aññatra tathārūpappaccayā, pācittiyam.

nahāna sikkhāpada

57. yo pana bhikkhu orenaddhamāsam nahāyeyya aññatra samayā, pācittiyam. tatthāyam samayo “diyadho māso seso gimhāna”nti “vassānassa pāthamo māso” iccete addhateyyamāsā uñhasamayo, parilāhasamayo, gilānasamayo, kammasamayo, addhānagamanasamayo, vātavutthisamayo, ayam tattha samayo.

dubbañnakaraṇa sikkhāpada

58. navam pana bhikkhunā cīvaralābhena tiṇam dubbañnakaraṇānam aññataram dubbañnakaraṇam ādātabbam nīlam vā kaddamam vā kālasāmam vā. anādā ce bhikkhu tiṇam dubbañnakaraṇānam aññatararām dubbañnakaraṇānam navam cīvaraṁ paribhuñjeyya, pācittiyam.

vikappana sikkhāpada

59. yo pana bhikkhu bhikkhussa vā bhikkhuniyā vā sikkhamānāya vā sāmanerassa vā sāmaneriyā vā sāmarām cīvaraṁ vikappetvā appaccuddhāraṇām paribhuñjeyya, pācittiyam.

apanidhāna sikkhāpada

60. yo pana bhikkhu bhikkhussa pattam vā cīvaraṁ vā nisīdanam vā sūcigharam vā kāyabandhanam vā apanidheyya vā apanidhāpeyya vā antamaso hasāpekkhopi, pācittiyam.

surāpānavaggo chattho
sañcicca sikkhāpada

61. yo pana bhikkhu sañcicca pāṇam jīvitā voropeyya, pācittiyam.
sappāṇaka sikkhāpada

62. yo pana bhikkhu jānam sappāṇakam udakam paribhuñjeyya, pācittiyam.
ukkoṭana sikkhāpada

63. yo pana bhikkhu jānam yathādhammarāni nihatādhikaraṇāni punakammāya ukkoṭeyya, pācittiyam.

duṭṭhulla sikkhāpada

64. yo pana bhikkhu bhikkhussa jānam duṭṭhullam āpattim paṭicchādeyya, pācittiyam.

ūnavīsativassa sikkhāpada

65. yo pana bhikkhu jānam ūnavīsativassam puggalam upasampādeyya, so ca puggalo anupasampanno, te ca bhikkhū gārayhā, idam tasmin pācittiyam.

theyyasattha sikkhāpada

66. yo pana bhikkhu jānam theyyasatthena saddhim samvidhāya ekaddhānamaggam paṭipajjeyya antamaso gāmantarampi, pācittiyam.

sarīividhāna sikkhāpada

67. yo pana bhikkhu mātugāmena saddhim samvidhāya ekaddhānamaggam paṭipajjeyya antamaso gāmantarampi, pācittiyam.

ariṭṭha sikkhāpada

68. yo pana bhikkhu evam vadeyya “tathāham bhagavatā dhammarāni desitam ājānāmi, yathā ye’me antarāyikā dhammā vuttā bhagavatā, te paṭisevato nālam antarāyāyā”ti, so bhikkhu bhikkhūhi evamassa vacanīyo “māyasmā evam avaca, mā bhagavantam abbhācikkhi, na hi sādhu bhagavato abbhakkhānam, na hi bhagavā evam vadeyya, anekapariyāyenāvuso antarāyikā dhammā antarāyikā vuttā bhagavatā, alañca pana te paṭisevato antarāyāyā”ti. evañca so bhikkhu bhikkhūhi vuccamāno tatheva paggañheyya, so bhikkhu bhikkhūhi yāvatatiyāmsamanubhāsitabbo tassa paṭinissaggāya. yāvatatiyānce samanubhāsiyamāno tam paṭinissajjeyya, iccetam kusalam. no ce paṭinissajjeyya, pācittiyam.

ukkhittasambhoga sikkhāpada

69. yo pana bhikkhu jānam tathāvādinā bhikkhunā akaṭānudhammena tam diṭṭhim appaṭinissaṭṭhena saddhim sambhuñjeyya vā, samvaseyya vā, saha vā seyyam kappeyya, pācittiyam.

kaṇṭaka sikkhāpada

70. samaṇuddesopi ce evam vadeyya “tathāham bhagavatā dhammarāni desitam ājānāmi, yathā ye’me antarāyikā dhammā vuttā bhagavatā, te paṭisevato nālam antarāyāyā”ti, so samaṇuddeso bhikkhūhi evamassa vacanīyo “māvuso, samaṇuddesa evam avaca, mā bhagavantam abbhācikkhi, na hi sādhu bhagavato abbhakkhānam, na hi bhagavā evam vadeyya, anekapariyāyenāvuso, samaṇuddesa antarāyikā dhammā antarāyikā vuttā bhagavatā, alañca pana te paṭisevato antarāyāyā”ti, evañca so samaṇuddeso bhikkhūhi vuccamāno tatheva paggañheyya, so samaṇuddeso bhikkhūhi evamassa vacanīyo “ajtagge te, āvuso, samaṇuddesa na ceva so bhagavā satthā apadisitabbo, yampi caññe samaṇuddesā labhanti bhikkhūhisaddhirā dirattatirattam

sahaseyyam, sāpi te natthi, cara pire, vinassā”ti. yo pana bhikkhu jānam tathānāsitam saṃuddesam upalāpeyya vā, upatṭhāpeyya vā, sambhuñjeyya vā, saha vā seyyam kappeyya, pācittiyam.

sappāṇakavaggo sattamo
sahadhammika sikkhāpada

71. yo pana bhikkhu bhikkhūhi sahadhammikam vuccamāno evam vadeyya “na tāvāham, āvuso, etasmim sikkhāpade sikkhissāmi, yāva na aññam bhikkhum byattam vinayadharam paripucchāmī”ti, pācittiyam. sikkhamānena, bhikkhave, bhikkhunā aññātabbam paripucchitabbam paripañhitabbam, ayam tattha sāmīci.

vilekhana sikkhāpada

72. yo pana bhikkhu pātimokkhe uddissamāne evam vadeyya “kim panimehi khuddānukhuddakehi sikkhāpadehi udditthehi, yāvadeva kukkuccāya vihesāya vilekhāya saṃvattantī”ti, sikkhāpadavivāṇake pācittiyam.

mohana sikkhāpada

73. yo pana bhikkhu anvaddhamāsam pātimokkhe uddissamāne evam vadeyya “idānevako aham jānāmi, ayampi kira dhammo puttāgato suttapariyāpanno anvaddhamāsam uddesam āgacchatī”ti. tañce bhikkhum aññe bhikkhū jāneyyum nisinnapubbarū iminā bhikkhunā dvattikkhatturū pātimokkhe uddissamāne, ko pana vādo bhiyyo, na ca tassa bhikkhuno aññāñakena mutti atthi, yañca tattha āpattiā āpanno, tañca yathādhammo kāretabbo, uttari cassa moho āropetabbo “tassa te, āvuso, alābhā, tassa te dulladdham, yam tvam pātimokkhe uddissamānena sādhukam aṭṭhim katvā manasi karosi”ti, idam tasmiṁ mohanake pācittiyam.

pahāra sikkhāpada

74. yo pana bhikkhu bhikkhussa kupito anattamano pahāram dadeyya, pācittiyam.
talasattika sikkhāpada

75. yo pana bhikkhu bhikkhussa kupito anattamano talasattikam uggiyeyya, pācittiyam.

amūlaka sikkhāpada

76. yo pana bhikkhu bhikkhum amūlakena saṅghādisesena anuddhamseyya, pācittiyam.

sañcicca sikkhāpada

77. yo pana bhikkhu bhikkhussa sañcicca kukkuccam upadaheyya “itissamuhuttampi aphāsu bhavissatī”ti etadeva paccayam karitvā anaññam, pācittiyam.
upassuti sikkhāpada

78. yo pana bhikkhu bhikkhūnam bhañḍanajātānam kalahajātānam vivādāpannānam upassutimtiṭṭheyya “yam ime bhanissanti, tam sossāmī”ti etadeva paccayam karitvā anaññam, pācittiyam.

kammappaṭibāhana sikkhāpada

79. yo pana bhikkhu dhammikānam kammānam chandam datvā pacchā khīyanadhammam āpajjeyya, pācittiyam.

chandamadatvāgamana sikkhāpada

80. yo pana bhikkhu saṅghe vinicchayakathāya vattamānāya chandam adatvā uṭṭhāyāsanā pakkameyya, pācittiyam.

dubbala sikkhāpada

81. yo pana bhikkhu samaggena saṅghena cīvaraṁ datvā pacchā khīyanadhammam āpajjeyya “yathāsanthutaṁ bhikkhū saṅghikam lābhām pariñāmentī”ti, pācittiyam.

pariñāmana sikkhāpada

82. yo pana bhikkhu jānam saṅghikam lābhām pariñatam puggalassa pariñāmeyya, pācittiyam.

sahadhammikavaggo aṭṭhamo

antepura sikkhāpada

83. yo pana bhikkhu rañño khattiyassa muddhābhisisstassa anikkhantarājake aniggataratanakepubbe appaṭisam̄ vidito indakhīlam̄ atikkāmeyya, pācittiyam̄.

ratana sikkhāpada

84. yo pana bhikkhu ratanam̄ vā ratanasammataṁ vā aññatra ajjhārāmā vā ajjhāvasathā vā uggañheyya vā uggañhāpeyya vā, pācittiyam̄. ratanam̄ vā pana bhikkhunā ratanasammataṁ vā ajjhārāme vā ajjhāvasathe vā uggahetvā vā uggañhāpetvā vā nikhipitabbam̄ ‘yassa bhavissati, so harissatī’ti, ayam̄ tattha sāmīci.

vikālagāmappavesana sikkhāpada

85. yo pana bhikkhu santam̄ bhikkhūm̄ anāpuccchāvikāle gāmarām̄ paviseyya aññatra tathārūpāaccāyikā karaṇiyā, pācittiyam̄.

sūcighara sikkhāpada

86. yo pana bhikkhu atṭhimayam̄ vā dantamayam̄ vā visāñamayam̄ vā sūcigharam̄ kārāpeyya, bhedanakam̄ pācittiyam̄.

mañcapītha sikkhāpada

87. navam̄ pana bhikkhunā mañcam̄ vā pīṭham̄ vā kārayamānena atṭhaṅgulapādakam̄ kāretabbam̄ sugataṅgulena aññatra hetṭhimāya aṭaniyā. tam̄ atikkāmayato chedanakam̄ pācittiyam̄.

tūlonaddha sikkhāpada

88. yo pana bhikkhu mañcam̄ vā pīṭham̄ vā tūlonaddham̄ kārāpeyya, uddālanakam̄ pācittiyam̄.

nisīdana sikkhāpada

89. nisīdanam̄ pana bhikkhunā kārayamānena pamāñikam̄ kāretabbam̄, tatridam̄ pamāñam̄, dīghaso dve vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyan̄ diyadḍham̄, dasā vidatthi. tam̄ atikkāmayato chedanakam̄ pācittiyam̄.

kaṇḍuppaṭicchādi sikkhāpada

90. kaṇḍuppaṭicchādim̄ pana bhikkhunā kārayamānena pamāñikā kāretabbā, tatridam̄ pamāñam̄, dīghaso catasso vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyan̄ adḍhateyyā. tam̄ atikkāmayato chedanakam̄ pācittiyam̄.

vassikasātika sikkhāpada

91. vassikasātikam̄ pana bhikkhunā kārayamānena pamāñikā kāretabbā, tatridam̄ pamāñam̄, dīghaso cha vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyan̄ adḍhateyyā. tam̄ atikkāmayato chedanakam̄ pācittiyam̄.

nanda sikkhāpada

92. yo pana bhikkhu sugatacīvarappamāñam̄ cīvaraṁ kārāpeyya, atirekaṁ vā, chedanakam̄ pācittiyam̄. tatridam̄ sugatassa sugatacīvarappamāñam̄, dīghaso nava vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyan̄ cha vidatthiyo, idam̄ sugatassa sugatacīvarappamāñanti.

ratanavaggo navamo

uddiṭṭhā kho āyasmanto dvenavuti pācittiyā dhammā. tatthāyasmante pucchāmi, kaccitthaparisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccitthaparisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuṇhī, evametam̄ dhārayāmīti.

pācittiyā niṭṭhitā

pāṭidesanīyā
ime kho panāyasmanto cattāro pāṭidesanīyā
dhammā uddesam āgacchanti
pathamapāṭidesanīya sikkhāpada

1. yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā antaragharam paviṭṭhāya hatthato khādanīyam vā bhojanīyam vā sahatthā paṭiggahetvā khādeyya vā bhuñjeyya vā, paṭidesetabbam tena bhikkhunā “gārayham, āvuso, dhammarām āpajjim asappāyam pāṭidesanīyam, tam paṭidesemī”ti.

dutiyapāṭidesanīya sikkhāpada

2. bhikkhū paneva kulesu nimantitā bhuñjanti, tatra ce sā bhikkhunī vosāsamānarūpā ṭhitā hoti “idha sūparām detha, idha odanām dethā”ti. tehi bhikkhūhi sā bhikkhunī apasādetabbā “apasakka tāva bhagini, yāva bhikkhū bhuñjantī”ti. ekassapi ce bhikkhuno na patibhāseyya tam bhikkhuniṁ apasādetum “apasakka tāva bhagini, yāva bhikkhū bhuñjantī”ti, paṭidesetabbam tehi bhikkhūhi “gārayham, āvuso, dhammarām āpajjimhā asappāyam pāṭidesanīyam, tam paṭidesemā”ti.

tatiyapāṭidesanīya sikkhāpada

3. yāni kho pana tāni sekkhasammatañi kulāni, yo pana bhikkhu tathārūpesu sekkhasammatesu kulesu pubbe animantito agilāno khādanīyam vā, bhojanīyam vā sahatthā paṭiggahetvā khādeyya vā, bhuñjeyya vā, paṭidesetabbam tena bhikkhunā “gārayham, āvuso, dhammarām āpajjim asappāyam pāṭidesanīyam, tam paṭidesemī”ti.

catutthapāṭidesanīya sikkhāpada

4. yāni kho pana tāni āraññakāni senāsanāni sāsañkasammatañi sappaṭibhayāni, yo pana bhikkhu tathārūpesu senāsanēsu pubbe appaṭisāraviditañ khādanīyam vā, bhojanīyam vā ajjhārāme sahatthā paṭiggahetvā agilāno khādeyya vā, bhuñjeyyavā, paṭidesetabbam tena bhikkhunā “gārayham, āvuso, dhammarām āpajjim asappāyam pāṭidesanīyam, tam paṭidesemī”ti.

uddiṭṭhā kho āyasmanto cattāro pāṭidesanīyā dhammā. tatthāyasmante pucchāmi, kaccitthaparisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccitthaparisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuñhī, evametam dhārayāmīti.

pāṭidesanīyā niṭṭhitā

sekhiyā

ime kho panāyasmanto sekhiyā dhammā uddesam āgacchanti.

parimañḍala sikkhāpada

1. parimañḍalam nivāsessāmīti sikkhā karaṇīyā.

2. parimañḍalam pārupissāmīti sikkhā karaṇīyā.

suppaṭicchanna sikkhāpada

3. suppaṭicchanno antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.

4. suppaṭicchanno antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.

susamvuta sikkhāpada

5. susamvuto antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.

6. susamvuto antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.

okkhittacakkhu sikkhāpada

7. okkhittacakkhu antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.

8. okkhittacakkhu antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.

ukkhittaka sikkhāpada

9. na ukkhittakāya antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.

10. na ukkhittakāya antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.

parimañḍalavaggo paṭhamo

ujjagghika sikkhāpada

11. na ujjagghikāya antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.
12. na ujjagghikāya antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.
uccasadda sikkhāpada
13. appasaddo antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.
14. appasaddo antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.
kāyappacālaka sikkhāpada
15. na kāyappacālakam antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.
16. na kāyappacālakam antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.
bāhuppacālaka sikkhāpada
17. na bāhuppacālakam antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.
18. na bāhuppacālakam antaragharenisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.
sīsappacālaka sikkhāpada
19. na sīsappacālakam antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.
20. na sīsappacālakam antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.
ujjagghikavaggo dutiyo
khambhakata sikkhāpada
21. na khambhakato antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.
22. na khambhakato antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.
oguṇṭhita sikkhāpada
23. na oguṇṭhito antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.
24. na oguṇṭhito antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.
ukkuṭika sikkhāpada
25. na ukkuṭikāya antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.
pallatthika sikkhāpada
26. na pallatthikāya antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.
sakkaccapaṭiggahaṇa sikkhāpada
27. sakkaccam piṇḍapātam paṭiggahessāmīti sikkhā karaṇīyā.
pattasaññīpaṭiggahaṇa sikkhāpada
28. pattasaññī piṇḍapātarūpaṭiggahessāmīti sikkhā karaṇīyā.
samasūpakapaṭiggahaṇa sikkhāpada
29. samasūpakam piṇḍapātam paṭiggahessāmīti sikkhā karaṇīyā.
samatittika sikkhāpada
30. samatittikam piṇḍapātarūpaṭiggahessāmīti sikkhā karaṇīyā.
khambhakatavaggo tatiyo
sakkaccabhuñjana sikkhāpada
31. sakkaccam piṇḍapātarūpabhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
pattasaññībhuhuñjana sikkhāpada
32. pattasaññī piṇḍapātarūpabhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
sapadāna sikkhāpada
33. sapadānam piṇḍapātarūpabhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
samasūpaka sikkhāpada
34. samasūpakam piṇḍapātarūpabhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
nathūpakata sikkhāpada
35. na thūpakato omadditvā piṇḍapātarūpabhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
odanappaṭicchādana sikkhāpada
36. na sūpam vā byañjanam vā odanena paṭicchādēssāmi bhiyyokamyatam
upādāyāti sikkhā karaṇīyā.

sūpodanaviññatti sikkhāpada

- 37.** na sūpam vā odanam vā agilāno attano atthāya viññāpetvā bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

ujjhānasaññī sikkhāpada

- 38.** na ujjhānasaññī paresam pattam olokessāmīti sikkhā karaṇīyā.

kabaḷa sikkhāpada

- 39.** nātimahantam kabaḷam karissāmīti sikkhā karaṇīyā.

ālopa sikkhāpada

- 40.** parimaṇḍalam ālopam karissāmīti sikkhā karaṇīyā.

sakkaccavaggo catuttho

anāhaṭa sikkhāpada

- 41.** na anāhaṭe kabale mukhadvāram vivarissāmīti sikkhā karaṇīyā.

bhuñjamāna sikkhāpada

- 42.** na bhuñjamāno sabbahattham mukhe pakkipissāmīti sikkhā karaṇīyā.

sakabala sikkhāpada

- 43.** na sakabala mukhena byāharissāmīti sikkhā karaṇīyā.

piṇḍukkhepaka sikkhāpada

- 44.** na piṇḍukkhepakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

kabalāvacchedaka sikkhāpada

- 45.** na kabalāvacchedakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

avagaṇḍakāraka sikkhāpada

- 46.** na avagandakārakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

hatthaniddhunaka sikkhāpada

- 47.** na hatthaniddhunakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

sitthāvakāraka sikkhāpada

- 48.** na sitthāvakārakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

jivhānicchāraka sikkhāpada

- 49.** na jivhānicchārakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

capucapukāraka sikkhāpada

- 50.** na capucapukārakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

kabaḷavaggo pañcamo

surusurukāraka sikkhāpada

- 51.** na surusurukārakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

hatthanillehaka sikkhāpada

- 52.** na hatthanillehakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

pattanillehaka sikkhāpada

- 53.** na pattanillehakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

otthānillehaka sikkhāpada

- 54.** na otthānillehakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

sāmisa sikkhāpada

- 55.** na sāmisena hatthena pāṇiyathālakam paṭiggahessāmīti sikkhā karaṇīyā.

sasitthaka sikkhāpada

- 56.** na sasitthakam pattadhovanam antaraghare chaḍḍessāmīti sikkhā karaṇīyā.

chattapāṇi sikkhāpada

- 57.** na chattapāṇissa agilānassa dhammam desessāmīti sikkhā karaṇīyā.

daṇḍapāṇi sikkhāpada

- 58.** na daṇḍapāṇissa agilānassa dhammam desessāmīti sikkhā karaṇīyā.

satthapāṇi sikkhāpada

adhikaraṇasamathā
 ime kho panāyasmanto satta adhikaraṇasamathā
 dhammā uddesam āgacchanti
 uppannuppannānam adhikaraṇānam samathāya vūpasamāya
 sammukhāvinayo dātabbo,
 sativinayo dātabbo,
 amūlhavinayo dātabbo,
 paṭīññāya kāretabbam,
 yebhuuyasikā,
 tassapāpiyasikā,
 tiṇavatthārakoti.
 udditthā kho āyasmanto satta adhikaraṇasamathā dhammā. tatthāyasmante, pucchāmi
 kaccitthaparisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi,
 kaccitthaparisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuṇhī, evametam dhārayāmīti.
 adhikaraṇasamathā niṭṭhitā
 uddittham kho āyasmanto nidānam,
 udditthā cattāro pārājikā dhammā,
 udditthā terasa saṅghādisesā dhammā,
 udditthā dve aniyatā dhammā,
 udditthā tiṁsa nissaggiyā pācittiyā dhammā,
 udditthā dvenavuti pācittiyā dhammā,
 udditthā cattāro pāṭidesanīyā dhammā,
 udditthā sekhiyā dhammā,
 udditthā satta adhikaraṇasamathā dhammā, ettakam tassa bhagavato suttāgatam
 suttapariyāpānnam anvaddhamāsam āgacchati, tattha sabbeheva samaggehi
 sammodamānehi avivadamānehi sikkhitabbanti.

vitthāruddeso pañcamo
 bhikkhupātimokkham niṭṭhitam

bhikkhunīpātimokkhapāli

namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa
pubbakaraṇam-4

sammajjanī padīpo ca, udakam āsanena ca;
uposathassa etāni, “**pubbakarana**” nti vuccati.

pubbakiccam-5

chanda, pārisuddhi, utukkhānam, bhikkhunigananā ca ovādo;
uposathassa etāni, “**pubbakicca**” nti vuccati.

pattakallaṅgā-4

uposatho, yāvatikā ca bhikkhunī kammappattā;
sabhāgāpattiyo ca na vijjanti;
vajjanīyā ca puggalā tasmim na honti, “**pattakalla**” nti vuccati.

pubbakaranāpabbakiccaṁ samāpetvā desitāpattikassa samaggassa bhikkhuni
saṁghassa anumatiyāpātimokkham uddisitum ārādhanam karoma.

nidānuddeso

sunātu me ayye saṁgho, ajjuposatho pannaraso, yadi saṁghassa pattakallam,
saṁgho uposatham kareyya, pātimokkham uddiseyya.

kim saṁghassa pubbakiccam? pārisuddhim ayyāyo ārocetha, pātimokkham
uddisissāmi, tam sabbāva santā sādhukam suñoma manasi karoma. yassā siyā āpatti, sā
āvikareyya, asantiyā āpatti�ā tuṇhī bhavitabbarū, tuṇhībhāvena kho panāyyāyo,
“parisuddhā”ti vedissāmi. yathā kho pana paccekapuṭṭhassā veyyākaraṇam hoti,
evameva evarūpāya parisāya yāvatatiyam anusāvitam hoti. yā pana bhikkhunī
yāvatatiyam anusāviyamāne saramānā santim āpattim nāvikareyya,
sampajānamusāvādassā hoti. sampajānamusāvādo kho panāyyāyo, antarāyiko dhammo
vutto bhagavatā, tasmā saramānāya bhikkhuniyā āpannāya visuddhāpekkhāya santī
āpatti āvikātabbā, āvikatā hissā phāsu hoti.

udditītham kho, ayyāyo, nidānam. tatthāyyāyo pucchāmi, kaccittha parisuddhā,
dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā,
parisuddhetthāyyāyo, tasmā tuṇhī, evametam dhārayāmīti.

nidānam niṭṭhitam

pārājikuddeso

tatrame attha pārājikā dhammā uddesam āgacchanti
methunadhamma sikkhāpada

1. yā pana bhikkhunī chandaso methunaṁ dhammam paṭiseveyya, antamaso
tiracchānagatenapi, pārājikā hoti asaṁvāsā.

adinnādāna sikkhāpada

2. yā pana bhikkhunī gāmā vā araññā vā adinnam theyyasaṅkhātam ādiyeyya,
yathārūpe adinnādāne rājāno coram gahetvā haneyyum vā bandheyym vā pabbājeyyum
vā corāsi bālāsi mūlhāsi thenāsiti, tathārūpam bhikkhunī adinnam ādiyamānā ayampi
pārājikā hoti asaṁvāsā.

manussaviggaha sikkhāpada

3. yā pana bhikkhunī sañcicca manussaviggahaṁ jīvitā voropeyya, satthahārakam
vāssapariyeseyya, marañavaṇṇam vā saṁvanṇeyya, marañāya vā samādapeyya “ambho
purisa, kim tuyhiminā pāpakena dujjīvitena, matam te jīvitā seyyo”ti, iti cittamanā
cittasaṅkappā anekapariyāyena marañavaṇṇam vā saṁvanṇeyya, marañāya vā
samādapeyya, ayampi pārājikā hoti asaṁvāsā.

uttarimanussadhamma sikkhāpada

4. yā pana bhikkhunī anabhijānam uttarimanussadhammam attupanāyikam alamariyaññadassanam samudācareyya “iti jānāmi, iti passāmī”ti, tato aparena samayena samanuggāhīyamānā vā asamanuggāhīyamānā vā āpannā visuddhāpekkhā evam vadeyya “ajānamevam, ayye, avacam jānāmi, apassam passāmi, tuccham musā vilapi”nti, aññatra adhimānā, ayampi pārājikā hoti asamīvāsā.

ubbhajāñumañḍalikā sikkhāpada

5. yā pana bhikkhunī avassutā avassutassa purisapuggalassa, adhakkhamāñḍalām āmasanam vā parāmasanam vā gahañam vā chupanam vā patipīlanam vā sādiyeyya, ayampi pārājikā hoti asamīvāsā ubbhajāñumañḍalikā.

vajjappaṭicchādikā sikkhāpada

6. yā pana bhikkhunī jānam pārājikam dhammarūpam ajjhāpannam bhikkhuniṁ nevattanā paṭicodeyya, na gaṇassa āroceyya, yadā ca sā ṭhitā vā assa cutā vā nāsitā vā avassaṭā vā, sā pacchā evam vadeyya “pubbevāharūpam, ayye, aññāsim etam bhikkhuniṁ ‘evarūpā ca evarūpā ca sā bhaginī’ti, no ca kho attanā paṭicodessam, na gaṇassa ārocessa”nti, ayampi pārājikā hoti asamīvāsā vajjappaṭicchādikā.

ukkhittānuvattikā sikkhāpada

7. yā pana bhikkhunī samaggena saṅghena ukkhitaram bhikkhūm dhammena vinayena satthusāsanena anādararam appaṭikāram akatasahāyam ta’manuvatteyya, sā bhikkhunī bhikkhunīhi evamassa vacanīyā “eso kho, ayye, bhikkhu samaggena saṅghena ukkhitto, dhammena vinayena satthusāsanena anādarō appaṭikāro akatasahāyo, māyye, etarū bhikkhuri anuvattī”ti, evañca sā bhikkhunī bhikkhunīhi vuccamānā tatheva pagañheyya, sā bhikkhunī bhikkhunīhi yāvatatiyam samanubhāsitabbā tassa paṭinissaggāya, yāvatatiyam ce samanubhāsiyamānā tam paṭinissajjeyya, iccetarū kusalarū, no ce paṭinissajjeyya, ayampi pārājikā hoti asamīvāsā ukkhittānuvattikā.

atthavatthukā sikkhāpada

8. yā pana bhikkhunī avassutā avassutassa purisapuggalassa hatthaggahañam vā sādiyeyya, saṅghāṭikaññaggahañam vā sādiyeyya, santiṭheyya vā, sallapeyya vā, saṅketarū vā gaccheyya, purisassa vā abbhāgamanam sādiyeyya, channam vā anupaviseyya, kāyam vā tadatthāya upasamīhareyya etassa asaddhammassa paṭisevanatthāya, ayampi pārājikā hoti asamīvāsā atthavatthukā.

udditīthā kho, ayyāyo, attha pārājikā dhammā. yesam bhikkhunī aññataram vā aññataram vā āpajjivā na labhati bhikkhunīhi saddhīm sañvāsam yathā pure, tathā pacchā, pārājikā hoti asamīvāsā. tatthāyyāyo, pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyyāyo, tasmā tuṇhī, evametam dhārayāmīti.

pārājikam niṭṭhitaram

saṅghādisesuddeso

ime kho panāyyāyo sattarasa saṅghādisesā

dhammā uddesam āgacchanti

ussayavādikā sikkhāpada

1. yā pana bhikkhunī ussayavādikā vihareyya gahapatinā vā gahapatiputtaena vā dāsenavā kammakārena vā antamaso samañparibbājakenāpi, ayampi bhikkhunī pathamāpattikam dhammarūpam āpannā nissāraṇīyam saṅghādisesam.

corīvuṭṭhāpikā sikkhāpada

2. yā pana bhikkhunī jānam corim vajjhām viditam anapaloketvā rājānam vā saṅghām vā gaṇam vā pūgarū vā seṇim vā, aññatra kappa vutṭhāpeyya, ayampi bhikkhunī pathamāpattikam dhammarūpam āpannā nissāraṇīyam saṅghādisesam.

ekagāmantaragamana sikkhāpada

3. yā pana bhikkhunī ekā vā gāmantaram gaccheyya, ekā vā nadīpāram gaccheyya, ekā vā rattim vippavaseyya, ekā vā gaṇamhā ohiyeyya, ayampi bhikkhunī paṭhamāpattikam dhammarām āpannā nissāraṇiyam saṅghādisesam.

ukkhittakaosāraṇa sikkhāpada

4. yā pana bhikkhunī samaggena saṅghena ukkhittam bhikkhuniṁ dhammena vinayena satthusāsanena anapaloketvā kāraka saṅgharām, anaññāya ganassa chandaṁ osāreyya, ayampi bhikkhunī paṭhamāpattikam dhammarām āpannā nissāraṇiyam saṅghādisesam.

bhojanapatiggahanapaṭhama sikkhāpada

5. yā pana bhikkhunī avassutā avassutassa purisapuggalassa hatthato khādanīyam vā, bhojanīyam vā sahatthā paṭiggahetvā khādeyya vā bhuñjeyya vā, ayampi bhikkhunī paṭhamāpattikam dhammarām āpannā nissāraṇiyam saṅghādisesam.

bhojanapatiggahaṇadutiya sikkhāpada

6. yā pana bhikkhunī evam vadeyya “kiṁ te, ayye, eso purisapuggalo karissati avassuto vā anavassuto vā, yato tvam anavassutā, iñgha, ayye, yaṁ te eso purisapuggalo deti khādanīyam vā bhojanīyam vā, tam tvam sahatthā paṭiggahetvā khāda vā bhuñja vā”ti, ayampi bhikkhunī paṭhamāpattikam dhammarām āpannā nissāraṇiyam saṅghādisesam.

sañcaritta sikkhāpada

7. yā pana bhikkhunī sañcarittam samāpajjeyya itthiyā vā purisamatim, purisassavā itthimatim, jāyattane vā jārattane vā antamaso tañkhanikāyapi, ayampi bhikkhunīpaṭhamāpattikam dhammarām āpannā nissāraṇiyam saṅghādisesam.

duṭṭhadosa sikkhāpada

8. yā pana bhikkhunī bhikkhuniṁ duṭṭhā dosā appatītā amūlakena pārājikena dhammena anuddhamseyya “appeva nāma nam imamhā brahmacariyā cāveyya”ti, tato aparenasamayena samanuggāhīyamānā vā asamanuggāhīyamānā vā amūlakañceva tam adhikaraṇam hoti, bhikkhunī ca dosam patiṭṭhāti, ayampi bhikkhunī paṭhamāpattikam dhammarām āpannā nissāraṇiyam saṅghādisesam.

aññabhāgiya sikkhāpada

9. yā pana bhikkhunī bhikkhuniṁ duṭṭhā dosā appatītā aññabhāgiyassa adhikaraṇassa kiñcidesam lesamattam upādāya pārājikena dhammena anuddhamseyya “appeva nāma nam imamhā brahmacariyā cāveyya”ti, tato aparena samayena samanuggāhīyamānā vā asamanuggāhīyamānā vā aññabhāgiyañceva tam adhikaraṇam hoti. kocideso lesamatto upādanno, bhikkhunī ca dosam patiṭṭhāti, ayampi bhikkhunī paṭhamāpattikam dhammarām āpannā nissāraṇiyam saṅghādisesam.

sikkhamāpaccācikkhaṇa sikkhāpada

10. yā pana bhikkhunī kūpitā anattamanā evam vadeyya “buddham paccācikkhāmi dhammarām paccācikkhāmi, saṅgham paccācikkhāmi, sikkham paccācikkhāmi, kinnumāva samāṇyo yā samāṇyo sakyadhītaro, santaññāpi samāṇyo lajjiniyo kukkuccikā sikkhākāmā, tāsāharām santike brahmacariyam carissāmī”ti. sā bhikkhunī bhikkhunīhi evamassa vacanīyā “māyye kūpitā anattamanā evam avaca ‘buddham paccācikkhāmi, dhammarām paccācikkhāmi, saṅgham paccācikkhāmi, sikkham paccācikkhāmi, kinnumāva samāṇyo yā samāṇyo sakyadhītaro, santaññāpi samāṇyo lajjiniyo kukkuccikā sikkhākāmā, tāsāharām santike brahmacariyam carissāmī’ti, abhiramāyye, svākkhāto dhammo, cara brahmacariyam sammā dukkhassa antakiriyāyā”ti, evañca sā bhikkhunī bhikkhunīhi vuccamānā tatheva paggaṇheyya, sā bhikkhunī bhikkhunīhi yāvatatiyam samanubhāsitabbā tassa paṭinissaggāya,

yāvatatiyañce samanubhāsiyamānā tam paṭinissajjeyya, iccetam kusalam, no ce paṭinissajjeyya, ayampi bhikkhunī yāvatatiyakam dhammarām āpannā nissāraṇiyam saṅghādisesam.

adhiparaṇakupita sikkhāpada

11. yā pana bhikkhunī kismiñcideva adhiparaṇe paccākatā kūpitā anattamanā evam vadeyya “chandagāminiyo ca bhikkhuniyo, dosagāminiyo ca bhikkhuniyo, mohagāminiyo ca bhikkhuniyo, bhayagāminiyo ca bhikkhuniyo”ti, sā bhikkhunī bhikkhunīhi evamassa vacanīyā “māyye, kismiñcideva adhiparaṇe paccākatā kūpitā anattamanā evam avaca ‘chandagāminiyo ca bhikkhuniyo, dosagāminiyo ca bhikkhuniyo, mohagāminiyo ca bhikkhuniyo, bhayagāminiyo ca bhikkhuniyo’ti, ayyā kho chandāpi gaccheyya, dosāpi gaccheyya, mohāpi gaccheyya, bhayāpi gaccheyyā”ti. evañca sā bhikkhunī bhikkhunīhi vuccamānā tatheva paggaṇheyya, sā bhikkhunī bhikkhunīhi yāvatatiyam samanubhāsitabbā tassa paṭinissaggāya, yāvatatiyañce samanubhāsiyamānā tam paṭinissajjeyya, iccetam kusalam, no ce paṭinissajjeyya, ayampi bhikkhunī yāvatatiyakam dhammarām āpannā nissāraṇiyam saṅghādisesam.

pāpasamācārapaṭhama sikkhāpada

12. bhikkhuniyo paneva saṁsaṭṭhā viharanti pāpācārā pāpasaddā pāpasilokā bhikkhuni saṅghassa vihesikā aññamaññissā vajjappaṭicchādikā, tā bhikkhuniyo bhikkhunīhi evamassu vacanīyā “bhaginiyo kho saṁsaṭṭhā viharanti pāpācārā pāpasaddā pāpasilokā bhikkhuni saṅghassa vihesikā aññamaññissā vajjappaṭicchādikā, viviccathāyye, vivekaññeva bhaginīnam saṅgho vaṇṇetī”ti, evañca tā bhikkhuniyo bhikkhunīhi vuccamānā tatheva paggaṇheyyum, tā bhikkhuniyo bhikkhunīhi yāvatatiyam samanubhāsitabbā tassa paṭinissaggāya, yāvatatiyañce samanubhāsiyamānā tam paṭinissajjeyum, iccetam kusalam, no ce paṭinissajjeyum, imāpi bhikkhuniyo yāvatatiyakam dhammarām āpannā nissāraṇiyam saṅghādisesam.

pāpasamācāradutiya sikkhāpada

13. yā pana bhikkhunī evam vadeyya “saṁsaṭṭhāva, ayye, tumhe viharatha, mā tumhe nānā viharitha, santi saṅghe aññāpi bhikkhuniyo evācārā evamśaddā evamśilokā bhikkhuni saṅghassa vihesikā aññamaññissā vajjappaṭicchādikā, tā saṅgho na kiñci āha tumhaññeva saṅgho uññāya paribhavena akkhantiyā vebhassiyā dubbalyā evamāha — ‘bhaginiyo kho saṁsaṭṭhā viharanti pāpācārā pāpasaddā pāpasilokā bhikkhuni saṅghassa vihesikā aññamaññissā vajjappaṭicchādikā, viviccathāyye, vivekaññeva bhaginīnam saṅgho vaṇṇetī’ti, sā bhikkhunī bhikkhunīhi evamassa vacanīyā “māyye, evam avaca, saṁsaṭṭhāva ayye tumhe viharatha, mā tumhe nānā viharitha, santi saṅghe aññāpi bhikkhuniyo evācārā evamśaddā evamśilokā bhikkhuni saṅghassa vihesikā aññamaññissā vajjappaṭicchādikā, tā saṅgho na kiñci āha, tumhaññeva saṅgho uññāya paribhavena akkhantiyā vebhassiyā dubbalyā evamāha — ‘bhaginiyo kho saṁsaṭṭhā viharanti pāpācārā pāpasaddā pāpasilokā bhikkhuni saṅghassa vihesikā aññamaññissā vajjappaṭicchādikā, viviccathāyye, vivekaññeva bhaginīnam saṅgho vaṇṇetī’ti”, evañca sā bhikkhunī bhikkhunīhi vuccamānā tatheva paggaṇheyya, sā bhikkhunī bhikkhunīhi yāvatatiyam samanubhāsitabbā tassa paṭinissaggāya, yāvatatiyañce samanubhāsiyamānā tam paṭinissajjeyya, iccetam kusalam, no ce paṭinissajjeyya, ayampi bhikkhunī yāvatatiyakam dhammarām āpannā nissāraṇiyam saṅghādisesam.

saṅghabhedaka sikkhāpada

14. yā pana bhikkhunī samaggassa saṅghassa bhedāya parakkameyya, bhedanasarīvattanikam vā adhiparaṇam samādāya paggayha tiṭṭheyya, sā bhikkhunī bhikkhunīhi evamassa vacanīyā “mā’yyā, samaggassa saṅghassa bhedāya parakkami, bhedanasarīvattanikam vā adhiparaṇam samādāya paggayha atṭhasi, sametāyyā,

samghena, samaggo hi samgho sammodamāno avivadamāno ekuddeso phāsu viharati”ti. evañca sā bhikkhunī bhikkhunīhi vuccamānā tatheva paggañheyya, sā bhikkhunī bhikkhunīhi yāvatatiyamānā samanubhāsitabbā tassa pañinissaggāya, yāvatatiyāñce samanubhāsiyamānā tam pañinissajjeyya, iccetam kusalam. no ce pañinissajjeyya, ayampi bhikkhunī yāvatatiyakam dhammam āpannā nissārañiyam samghādisesam.

bhedānuvattaka sikkhāpada

15. tassāyeva kho pana bhikkhuniyā bhikkhuniyo honti anuvattikā vaggavādikā ekā vā dve vā tisso vā, tā evam vadeyyum “mā’yyāyo, etam bhikkhuniṁ kiñci avacuttha dhammavādinī ce’sā bhikkhunī, vinayavādinī ce’sā bhikkhunī, amhākañce sā bhikkhunī chandañca ruciñca ādāya voharati, jānāti, no bhāsatī, amhākampetam khamatī”ti, tā bhikkhuniyo bhikkhunīhi evamassu vacanīyā “mā’yyāyo, evam avacuttha, na ce’sā bhikkhunī dhammavādinī, na ce’sā bhikkhunī vinayavādinī, mā’yyānampi samghabhedo ruccittha, sametā’yyānam samghena, samaggo hi samgho sammodamāno avivadamāno ekuddeso phāsu viharati”ti, evañca tā bhikkhuniyo bhikkhunīhi vuccamānā tatheva paggañheyyum, tā bhikkhuniyo bhikkhunīhi yāvatatiyamānā samanubhāsitabbā tassa pañinissaggāya, yāvatatiyāñce samanubhāsiyamānā tam pañinissajjeyyum. iccetam kusalam. no ce pañinissajjeyyum, imāpi bhikkhuniyo yāvatatiyakam dhammam āpannā nissārañiyam samghādisesam.

dubbaca sikkhāpada

16. bhikkhunī paneva dubbacajātikā hoti uddesapariyāpannesu sikkhāpadesu bhikkhunīhi sahadhammikam vuccamānā attānam avacanīyam karoti “mā marū ayyāyo kiñci avacuttha kalyāñam vā pāpakam vā, ahampā’yyāyo, na kiñci vakkhāmi kalyāñam vā pāpakamvā, viramathā’yyāyo, mama vacanāyā”ti, sā bhikkhunī bhikkhunīhi evamassa vacanīyā “mā’yyā, attānam avacanīyam akāsi, vacanīyameva, ayyā, attānam karotu, ayyāpi bhikkhuniyo vadatu sahadhammena, bhikkhuniyopi ayyam vakkhanti sahadhammena, evam samvaddhāhi tassa bhagavato parisā yadidam aññamaññā vacanena aññamaññavuṭṭhāpanenā”ti. evañca sā bhikkhunī bhikkhunīhi vuccamānā tatheva paggañheyya, sā bhikkhunī bhikkhunīhi yāvatatiyamānā samanubhāsitabbā tassa pañinissaggāya, yāvatatiyāñce samanubhāsiyamānā tam pañinissajjeyya, iccetam kusalam. no ce pañinissajjeyya, ayampi bhikkhunī yāvatatiyakam dhammam āpannā nissārañiyam samghādisesam.

kuladūsaka sikkhāpada

17. bhikkhunī paneva aññatararūpā gāmarūpā nigamarūpā upanissāya viharati kuladūsikā pāpasamācārā, tassā kho pāpakā samācārā dissanti ceva suyyanti ca, kulāni ca tāya duṭṭhāni dissanti ceva suyyanti ca, sā bhikkhunī bhikkhunīhi evamassa vacanīyā “ayyā, kho kuladūsikā pāpasamācārā, ayyāya kho pāpakā samācārā dissanti ceva suyyanti ca, kulāni cā’yyāya, duṭṭhāni dissanti ceva suyyanti ca, pakkamatāyyā imamhā āvāsā, alam te idha vāsenā”ti. evañca sā bhikkhunī bhikkhunīhi vuccamānā tā bhikkhuniyo evam vadeyya “chandagāminiyo ca bhikkhuniyo, dosagāminiyo ca bhikkhuniyo, mohagāminiyo ca bhikkhuniyo, bhayagāminiyo ca bhikkhuniyo, tādisikāya āpattiyā ekaccam pabbājenti ekaccam na pabbājentī”ti, sā bhikkhunī bhikkhunīhi evamassa vacanīyā “mā’yyā, evam avaca, na ca bhikkhuniyo chandagāminiyo, na ca bhikkhuniyo dosagāminiyo, na ca bhikkhuniyo mohagāminiyo, na ca bhikkhuniyo bhayagāminiyo, ayyā kho kuladūsikā pāpasamācārā, ayyāya kho pāpakā samācārā dissanti ceva suyyanti ca, kulāni cā’yyāya duṭṭhāni dissanti ceva suyyanti ca, pakkamatāyyā, imamhā āvāsā alam te idha vāsenā”ti. evañca sā bhikkhunī bhikkhunīhi vuccamānā tatheva paggañheyya, sā bhikkhunī bhikkhunīhi yāvatatiyamānā

samanubhāsitabbā tassa paṭinissaggāya, yāvatatiyañce samanubhāsiyamānā tam
paṭinissajjeyya, iccetam kusalam. no ce paṭinissajjeyya, ayampi bhikkhunī
yāvatatiyakam dhammam āpannā nissāraṇiyam saṅghādisesam.

udditthā kho ayyāyo sattarasa saṅghādisesā dhammā nava pathamāpattikā, attha
yāvatatiyakā, yesam bhikkhunī aññataram vā aññataram vā āpajjati, tāya bhikkhuniyā
ubhato saṅghe pakkhamānattam caritabbaṁ. ciṇḍamānattā bhikkhunī yattha siyā
vīsatigano bhikkhuni saṅgho, tattha sā bhikkhunī abbhetabbā. ekāyapi ce ūno vīsatigano
bhikkhuni saṅgho tam bhikkhuniṁ abbheyya, sā ca bhikkhunī anabbhitā, tā ca
bhikkhuniyo gārayhā, ayam tattha sāmīci. tatthāyyāyo pucchāmi, kaccittha parisuddhā,
dutiyampi, pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā,
parisuddhetthāyyāyo, tasmā tuṇhī, evametam dhārayāmīti.

saṅghādiseso niṭṭhito

nissaggiya pācittiyā

ime kho panāyyāyo tiṁsa nissaggiyā pācittiyā

dhammā uddesam āgacchanti

pattasannicaya sikkhāpada

1. yā pana bhikkhunī pattasannicayam kareyya, nissaggiyam pācittiyam.
akālacīvarabhājana sikkhāpada
2. yā pana bhikkhunī akālacīvaraṁ “kālacīvara”nti adhiṭṭhahitvā bhājāpeyya,
nissaggiyam pācittiyam.
3. yā pana bhikkhunī bhikkhuniyā saddhiṁ cīvaraṁ parivattetvā sā pacchā evam
vadeyya “handāyye, tuyham cīvaraṁ, āhara metaṁ cīvaraṁ, yam tuyham
tuyamevetam, yam mayham mayamevetam, āhara metam cīvaraṁ, sakam
paccāharā”ti acchindeyya vā acchindāpeyya vā, nissaggiyam pācittiyam.
aññaviññāpana sikkhāpada
4. yā pana bhikkhunī aññam viññāpetvā aññam viññāpeyya, nissaggiyam pācittiyam.
aññacetāpana sikkhāpada
5. yā pana bhikkhunī aññam cetāpetvā aññam cetāpeyya, nissaggiyam pācittiyam.
pathama saṅghikacetāpana sikkhāpada
6. yā pana bhikkhunī aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena saṅghikena
aññam cetāpeyya, nissaggiyam pācittiyam.
dutiya saṅghikacetāpana sikkhāpada
7. yā pana bhikkhunī aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena saṅghikena
saññācikena aññam cetāpeyya, nissaggiyam pācittiyam.
paṭhamagaṇikacetāpana sikkhāpada
8. yā pana bhikkhunī aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena mahājanikena
aññam cetāpeyya, nissaggiyam pācittiyam.
dutiyagaṇikacetāpana sikkhāpada
9. yā pana bhikkhunī aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena mahājanikena
saññācikena aññam cetāpeyya, nissaggiyam pācittiyam.
puggalikacetāpana sikkhāpada
10. yā pana bhikkhunī aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena puggalikena
saññācikena aññam cetāpeyya, nissaggiyam pācittiyam.
pattavaggo pathamo
garupāvuraṇa sikkhāpada
11. garupāvuraṇam pana bhikkhuniyā cetāpentiyā catukkam saparamam
cetāpetabbarā. tato ce uttari cetāpeyya, nissaggiyam pācittiyam.

lahupāvuraṇa sikkhāpada

12. lahipāvuraṇam pana bhikkhuniyā cetāpentiyā addhateyyakam saparamam cetāpetabbam. tato ce uttari cetāpeyya, nissaggiyam pācittiyan.

kathina sikkhāpada

13. niṭṭhitacīvarasmin bhikkhuniyā ubbhatasmin kathine dasāhaparamam atirekacīvaraṇam dhāretabbam. tam atikkāmentiyā, nissaggiyam pācittiyan.

udosita sikkhāpada

14. niṭṭhitacīvarasmin bhikkhuniyā ubbhatasmin kathine ekarattampi ce bhikkhunī ticīvarena vippavaseyya, aññatra bhikkhunisammutiyā nissaggiyam pācittiyan.

akālacīvara sikkhāpada

15. niṭṭhitacīvarasmin bhikkhuniyā ubbhatasmin kathine bhikkhuniyā paneva akālacīvaraṇam uppajjeyya, ākañkhamānāya bhikkhuniyā paṭiggahetabbam, paṭiggahetvā khippameva kāretabbam, no cassa pāripūri, māsaparamam tāya bhikkhuniyā tam cīvaraṇam nikkipitabbam ūnassa pāripūriyāsatiyā paccāsāya. tato ce uttari nikkiipeyya satiyāpi paccāsāya, nissaggiyam pācittiyan.

aññātakaviññatti sikkhāpada

16. yā pana bhikkhunī aññātakam gahapatim vā gahapatānim vā cīvaraṇam viññāpeyya aññatrasamayā, nissaggiyam pācittiyan. tatthāyam samayo acchinnacīvarā vā hoti bhikkhunī, natthacīvarā vā, ayaṁ tattha samayo.

tatuttari sikkhāpada

17. tañce aññātako gahapati vā gahapatānī vā bahūhi cīvarehi abhihaṭṭhum pavāreyya, santaruttaraparamam tāya bhikkhuniyā tato cīvaraṇam sāditabbam. tato ce uttari sādiyeyya, nissaggiyam pācittiyan.

paṭhamaupakkhaṭa sikkhāpada

18. bhikkhuniṁ paneva uddissa aññātakassa gahapatissa vā gahapatāniyā vā cīvaracetāpannam upakkhaṭam hoti “iminā cīvaracetāpannena cīvaraṇam cetāpetvā itthannāmam bhikkhuniṁ cīvarena acchādēssāmī”ti. tatra cesā bhikkhunī pubbe appavāritā upasaṅkamitvā cīvare vikappam āpajjeyya “sādu vata, mām āyasmā iminā cīvaracetāpannena evarūpam vā evarūpam vā cīvaraṇam cetāpetvā acchādehī”ti kalyāṇakamyataṁ upādāya, nissaggiyam pācittiyan.

dutiyaupakkhaṭa sikkhāpada

19. bhikkhuniṁ paneva uddissa ubhinnam aññātakānam gahapatānam vā gahapatānīnam vā paccekacīvaracetāpannāni upakkhaṭāni honti “imehi mayam paccekacīvaracetāpannehi paccekacīvarāni cetāpetvā itthannāmam bhikkhuniṁ cīvarehi acchādēssāmā”ti. tatra cesā bhikkhunī pubbe appavāritā upasaṅkamitvā cīvare vikappam āpajjeyya “sādu vata mām āyasmanto imehi paccekacīvaracetāpannehi evarūpam vā evarūpam vā cīvaraṇam cetāpetvā acchādetha ubhova santā ekenā”ti kalyāṇakamyataṁ upādāya, nissaggiyam pācittiyan.

rāja sikkhāpada

20. bhikkhuniṁ paneva uddissa rājā vā rājabhoggo vā brāhmaṇo vā gahapatiko vā dūtena cīvaracetāpannam pahiṇeyya “iminā cīvaracetāpannena cīvaraṇam cetāpetvā itthannāmam bhikkhuniṁ cīvarena acchādehī”ti. so ce dūto tam bhikkhuniṁ upasaṅkamitvā evam vadeyya “idam kho, ayye, ayyam uddissa cīvaracetāpannam ābhatarā, paṭiggaṇhātāyyā cīvaracetāpanna”nti. tāya bhikkhuniyā so dūto evamassa vacanīyo “na kho mayam, āvuso, cīvaracetāpannam paṭiggaṇhāma, cīvarañca kho mayam paṭiggaṇhāma kālena kappiya”nti. so ce dūto tam bhikkhuniṁ evam vadeyya “atthi panāyyāya, koci veyyāvaccakaro”ti, cīvaratthikāya, bhikkhave, bhikkhuniyā veyyāvaccakaro niddisitabbo ārāmiko vā upāsakovā “eso kho, āvuso, bhikkhunīnam

veyyāvaccakaro”ti. so ce dūto tam veyyāvaccakaram saññāpetvā tam bhikkhuniṁ upasaṅkamitvā evam vadeyya “yam kho, ayye, ayyā veyyāvaccakaram niddisi, saññatto so mayā, upasaṅkamatāyyā kālena, cīvarena tam acchādessatī”ti. cīvaratthikāya, bhikkhave, bhikkhuniyā veyyāvaccakaro upasaṅkamitvā dvattikkhatturū codetabbo sāretabbo “attho me, āvuso, cīvarenā”ti, dvattikkhattum codayamānā sārayamānātām cīvaraṁ abhinipphādeyya, iccetam kusalam, no ce abhinipphādeyya, catukkhatturū pañcakkhatturū chakkhattuparamaṁ tuṇhībhūtāya uddissa thātabbaṁ, catukkhatturū pañcakkhatturū chakkhattuparamaṁ tuṇhībhūtā uddissa titthamānā tam cīvaraṁ abhinipphādeyya, iccetam kusalam. tato ce uttari vāyamamānā tam cīvaraṁ abhinipphādeyya, nissaggiyam pācittiyam. no ce abhinipphādeyya, yatassā cīvaracetāpannaṁ ābhatarū, tattha sāmarū vā gantabbam, dūto vā pāhetabbo “yam kho tumhe āyasmanto bhikkhuniṁ uddissa cīvaracetāpannaṁ pahiṇittha, na tam tassā bhikkhuniyā kiñci atham anubhoti, yuñjantāyasmanto sakam, mā vo sakam vinassā”ti, ayam tattha sāmīci.

cīvaravaggo dutiyo
rūpiya sikkhāpada

21. yā pana bhikkhunī jātarūparajataṁ uggañheyā vā uggañhāpeyya vā upanikkhittam vā sādiyeyya, nissaggiyam pācittiyam.

rūpiyasamvohāra sikkhāpada

22. yā pana bhikkhunī nānappakārakam rūpiyasamvohāram samāpajjeyya, nissaggiyam pācittiyam.

kayavikkaya sikkhāpada

23. yā pana bhikkhunī nānappakārakam kayavikkayaṁ samāpajjeyya, nissaggiyam pācittiyam.

ūnapañcabandhana sikkhāpada

24. yā pana bhikkhunī ūnapañcabandhanena pattena aññām navamī pattaṁ cetāpeyya, nissaggiyam pācittiyam. tāya bhikkhuniyā so patto bhikkhuniparisāya nissajitabbo, yo ca tassā bhikkhuniparisāya pattapariyanto, so tassā bhikkhuniyā padātabbo “ayam te bhikkhuni patto yāvabhedanāya dhāretabbo”ti, ayam tattha sāmīci.

bhesajja sikkhāpada

25. yāni kho pana tāni gilānānam bhikkhunīnam paṭisāyanīyāni bhesajjāni, seyyathidam — sappi navanītam telam madhu phāṇitam, tāni paṭiggahetvā sattāhaparamam sannidhikārakam paribhuñjitabbāni. tam atikkāmentiyā, nissaggiyam pācittiyam.

cīvaraacchindana sikkhāpada

26. yā pana bhikkhunī bhikkhuniyā sāmaṁ cīvaraṁ datvā kūpitā anattamanā acchindeyya vā acchindāpeyya vā, nissaggiyam pācittiyam.

suttaviññatti sikkhāpada

27. yā pana bhikkhunī sāmaṁ suttam viññāpetvā tantavāyehi cīvaraṁ vāyāpeyya, nissaggiyam pācittiyam.

mahāpesakāra sikkhāpada

28. bhikkhuniṁ paneva uddissa aññātako gahapati vā gahapatānī vā tantavāyehi cīvaraṁ vāyāpeyya, tatra cesā bhikkhunī pubbe appavāritā tantavāye upasaṅkamitvā cīvarevikappam āpajjeyya “idam kho āvuso cīvaraṁ marū uddissa viyyati, āyatañca karotha, vitthatañca appitañca suvītañca suppavāyitañca suvilekhitañca suvitacchitañca karotha, appeva nāma mayampi āyasmantānam kiñcimattam anupadajjeyyāmā”ti, evañca sā bhikkhunī vatvā kiñcimattam anupadajjeyya antamaso piṇḍapātamattampi, nissaggiyam pācittiyam.

accekacīvara sikkhāpada

29. dasāhānāgatam kattikatemāsikapuṇṇamām bhikkhuniyā paneva accekacīvaram uppajjeyya, accekam maññamānāya bhikkhuniyā paṭiggahetabbam, paṭiggahetvā yāva cīvarakālasamayam nikhipitabbam. tato ce uttari nikhipeyya, nissaggiyam pācittiyam.
pariṇata sikkhāpada

30. yā pana bhikkhunī jānam samghikam lābhām pariṇatam attano pariṇāmeyya, nissaggiyam pācittiyam.

pattavaggo tatiyo

uddiṭṭhā kho, ayyāyo, tiṁsa nissaggiyā pācittiyā dhammā. tatthāyyāyo, pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyyāyo, tasmā tuṇhī, evametaṁ dhārayāmīti.

nissaggiyapācittiyā niṭṭhitā

suddhapācittiyā

ime kho panāyyāyo, chasatṭhisatā pācittiyā

dhammā uddesam āgacchanti

lasuṇa sikkhāpada

1. yā pana bhikkhunī lasuṇam khādeyya pācittiyam.

sambādhaloma sikkhāpada

2. yā pana bhikkhunī sambādhe lomam saṁharāpeyya, pācittiyam.

talaghātaka sikkhāpada

3. talaghātakē pācittiyam.

jatumatṭhaka sikkhāpada

4. jatumatṭhake pācittiyam.

udakasuddhika sikkhāpada

5. udakasuddhikam pana bhikkhuniyā ādiyamānāya dvaṅgulapabbaparamam ādātabbam. tamatikkāmentiyā pācittiyam.

upatiṭṭhana sikkhāpada

6. yā pana bhikkhunī bhikkhussa bhuñjantassa pāniyena vā vidhūpanena vā upatiṭṭheyya, pācittiyam.

āmakadhañña sikkhāpada

7. yā pana bhikkhunī āmakadhañnam viññatvā vā viññāpetvā vā bhajjivtā vā bhajjāpetvā vā koṭṭetvā vā koṭṭāpetvā vā pacitvā vā pacāpetvā vā bhuñjeyya, pācittiyam.
paṭhamauccārachadḍana sikkhāpada

8. yā pana bhikkhunī uccāram vā passāvam vā saṅkāram vā vighāsam vātirokutte vā tiropākāre vā chaddēyya vā chaddāpeyya vā, pācittiyam.

dutiyauccārachadḍana sikkhāpada

9. yā pana bhikkhunī uccāram vā passāvam vā saṅkāram vā vighāsam vā harite chaddēyya vā chaddāpeyya vā, pācittiyam.

naccagīta sikkhāpada

10. yā pana bhikkhunī naccam vā gītam vā vāditam vā dassanāya gaccheyya, pācittiyam.

lasuṇavaggo pathamo

rattandhakāra sikkhāpada

11. yā pana bhikkhunī rattandhakāre appadīpe purisena saddhim ekenekā santittheyya vā sallapeyya vā, pācittiyam.

paticchannokāsa sikkhāpada

12. yā pana bhikkhunī paṭicchanne okāse purisena saddhim ekenekā santittheyya vā sallapeyya vā, pācittiyam.

ajjhokāsasallapana sikkhāpada

13. yā pana bhikkhunī ajjhokāse purisena saddhim ekenekā santiṭṭheyya vā
sallapeyya vā, pācittiyam.

dutiyikauyyojana sikkhāpada

14. yā pana bhikkhunī rathikāya vā byūhe vā siṅghātake vā purisena saddhim
ekenekā santiṭṭheyya vā sallapeyya vā nikāṇnikam vā jappeyya dutiyikam vā
bhikkhuniṁ uyyojeyya, pācittiyam.

anāpucchāpakkamana sikkhāpada

15. yā pana bhikkhunī purebhattam kulāni upasaṅkamitvā āsane nisīditvā sāmike
anāpucchā pakkameyya, pācittiyam.

anāpucchāabhinisidana sikkhāpada

16. yā pana bhikkhunī pacchābhattam kulāni upasaṅkamitvā sāmike anāpucchā
āsane abhinisideyya vā abhinipajjeyya vā, pācittiyam.

anāpucchāsantharaṇa sikkhāpada

17. yā pana bhikkhunī vikāle kulāni upasaṅkamitvā sāmike anāpucchā seyyam
santharitvā vā santharāpetvā vā abhinisideyya vā abhinipajjeyya vā, pācittiyam.

paraujjhāpanaka sikkhāpada

18. yā pana bhikkhunī duggahitena dūpadhāritena param ujjhāpeyya, pācittiyam.
paraabhisapana sikkhāpada

19. yā pana bhikkhunī attānam vā param vā nirayena vā brahmacariyena vā
abhisapeyya, pācittiyam.

rodana sikkhāpada

20. yā pana bhikkhunī attānam vadhitvā vadhitvā rodeyya, pācittiyam.
rattandhakāravaggo dutiyo
nagga sikkhāpada

21. yā pana bhikkhunī naggā nahāyeyya, pācittiyam.
udakasāṭika sikkhāpada

22. udakasāṭikam pana bhikkhuniyā kārayamānāya pamāṇikā kāretabbā, tatridam
pamāṇam, dīghaso catasso vidatthiyo sugatavidatthiyo, tiriyaṁ dve vidatthiyo. tam
atikkāmentiyā chedanakanam pācittiyam.

cīvarasibbana sikkhāpada

23. yā pana bhikkhunī bhikkhuniyā cīvaraṁ visibbetvā vā visibbāpetvā vā sāpacchā
anantarāyikinī neva sibbeyya, na sibbāpanāya ussukkam kareyya aññatra catūhapañcāhā,
pācittiyam.

saṅghāticāra sikkhāpada

24. yā pana bhikkhunī pañcāhikam saṅghāticāram atikkāmeyya, pācittiyam.
cīvarasāṅkamanīya sikkhāpada

25. yā pana bhikkhunī cīvarasāṅkamanīyam dhāreyya, pācittiyam.
gaṇacīvara sikkhāpada

26. yā pana bhikkhunī gaṇassa cīvaralābhām antarāyam kareyya, pācittiyam.
paṭibāhana sikkhāpada

27. yā pana bhikkhunī dhammikam cīvaravibhaṅgam paṭibāheyya, pācittiyam.
cīvaradāna sikkhāpada

28. yā pana bhikkhunī agārikassa vā paribbājakassa vā paribbājikāya vā samaṇa
cīvaraṁ dadeyya, pācittiyam.

kālaatikkamana sikkhāpada

29. yā pana bhikkhunī dubbalacīvarapaccāsāya cīvarakālasamayam atikkāmeyya,
pācittiyam.

kathinuddhāra sikkhāpada

30. yā pana bhikkhunī dhammadikam kathinuddhāram paṭibāheyya, pācittiyam.
naggavaggo tatiyo
ekamañcatuvatṭana sikkhāpada
31. yā pana bhikkhuniyo dve ekamañce tuvatteyyum, pācittiyam.
ekattharanatuvatṭana sikkhāpada
32. yā pana bhikkhuniyo dve ekattharanapāvuranā tuvatteyyum, pācittiyam.
aphāsukaraṇa sikkhāpada
33. yā pana bhikkhunī bhikkhuniyā sañcicca aphāsum kareyya, pācittiyam.
naupatṭhpāna sikkhāpada
34. yā pana bhikkhunī dukkhitarū sahajiviniṁ neva upatṭhaheyya, na upatṭhāpanāya ussukkam kareyya, pācittiyam.
nikkadḍhana sikkhāpada
35. yā pana bhikkhunī bhikkhuniyā upassayam datvā kūpitā anattamanā nikkaḍḍheyya vā nikkaḍḍhāpeyya vā, pācittiyam.
saṁsaṭṭha sikkhāpada
36. yā pana bhikkhunī saṁsaṭṭhā vihareyya gahapatiputta vā, sā bhikkhunī bhikkhunīhi evamassa vacanīyā “mā’ye, saṁsaṭṭhā vihari gahapatināpi gahapatiputtenāpi, viviccāyye, vivekaññeva bhaginiyā saṁgho vaṇṇeti”ti. evañca sā bhikkhunī bhikkhunīhi vuccamānā tatheva paggañheyya, sā bhikkhunī bhikkhunīhi yāvatatiyam samanubhāsitabbā tassa paṭinissaggāya, yāvatatiyāñce samanubhāsiyamānā tam paṭinissajjeyya, iccetarū kusalarū. no ce paṭinissajjeyya, pācittiyam.
antoratṭha sikkhāpada
37. yā pana bhikkhunī antoratṭhe sāsaṅkasammate sappaṭibhaye asatthikā cārikam careyya, pācittiyam.
tiroratṭha sikkhāpada
38. yā pana bhikkhunī tiroratṭhe sāsaṅkasammate sappaṭibhaye asatthikā cārikam careyya, pācittiyam.
antovassa sikkhāpada
39. yā pana bhikkhunī antovassam cārikam careyya, pācittiyam.
cārikanapakkamana sikkhāpada
40. yā pana bhikkhunī vassamvuṭṭhā cārikam na pakkameyya antamaso chappañca yojanānipi, pācittiyam.
tuvatṭavaggo catuttho
rājāgāra sikkhāpada
41. yā pana bhikkhunī rājāgāram vā cittāgāram vā ārāmam vā uyyānam vā pokkharaṇim vā dassanāya gaccheyya, pācittiyam.
āsandiparibhuñjana sikkhāpada
42. yā pana bhikkhunī āsandim vā pallānikam vā paribhuñjeyya, pācittiyam.
suttakantana sikkhāpada
43. yā pana bhikkhunī suttam kanteyya, pācittiyam.
gihiveyyāvacca sikkhāpada
44. yā pana bhikkhunī gihiveyyāvacca kareyya, pācittiyam.
adhikaraṇa sikkhāpada
45. yā pana bhikkhunī bhikkhuniyā “ehā’ye, imarū adhikaraṇarū vūpasamehī”ti vuccamānā “sādhū”ti paṭissuṇitvā sā pacchā anantarāyikinī neva vūpasameyya, na vūpasamāya ussukkam kareyya, pācittiyam.

bhojanadāna sikkhāpada

46. yā pana bhikkhunī agārikassa vā paribbājakassa vā paribbājikāya vā sahatthākhādanīyam vā bhojanīyam vā dadeyya, pācittiyam.
āvasathacīvara sikkhāpada
47. yā pana bhikkhunī āvasathacīvaram anissajjetvā paribhuñjeyya, pācittiyam.
āvasathavihāra sikkhāpada
48. yā pana bhikkhunī āvasathaṁ anissajjivtā cārikam pakkameyya, pācittiyam.
tiracchānavijjāpariyāpuṇana sikkhāpada
49. yā pana bhikkhunī tiracchānavijjam pariyāpuṇeyya, pācittiyam.
tiracchānavijjāvācana sikkhāpada
50. yā pana bhikkhunī tiracchānavijjam vāceyya, pācittiyam.
cittāgāravaggo pañcamo
ārāmapavisana sikkhāpada
51. yā pana bhikkhunī jānam sabhikkhukam ārāmarū anāpucchā paviseyya, pācittiyam.
bhikkhuakkosana sikkhāpada
52. yā pana bhikkhunī bhikkhum akkoseyya vā paribhāseyya vā, pācittiyam.
gaṇaparibhāsana sikkhāpada
53. yā pana bhikkhunī candīkatā gaṇam paribhāseyya, pācittiyam.
pavārita sikkhāpada
54. yā pana bhikkhunī nimantitā vā pavāritā vā khādanīyam vā bhojanīyam vākhādeyya vā bhuñjeyya vā, pācittiyam.
kulamaccharinī sikkhāpada
55. yā pana bhikkhunī kulamaccharinī assa, pācittiyam.
abhikkhukāvāsa sikkhāpada
56. yā pana bhikkhunī abhikkhuke āvāse vassam vaseyya, pācittiyam.
apavāraṇā sikkhāpada
57. yā pana bhikkhunī vassamvuṭṭhā ubhato samghe tīhi ṭhānehi na pavāreyya
ditṭhena vāsutena vā parisaṅkāya vā, pācittiyam.
ovāda sikkhāpada
58. yā pana bhikkhunī ovādāya vā saṁvāsāya vā na gaccheyya, pācittiyam.
ovādūpasaṅkamana sikkhāpada
59. anvaddhamāsām bhikkhuniyā bhikkhu saṅghato dve dhammā paccāsīsitabbā uposathapucchakañca ovādūpasaṅkamanañca. taṁ atikkāmentiyā pācittiyam.
pasākhejāta sikkhāpada
60. yā pana bhikkhunī pasākhe jātam gaṇḍam vā rudhitam vā anapaloketvā saṅgham vāgaṇam vā purisena saddhim ekenekā bhedāpeyya vā phālāpeyya vādhovāpeyya vā ālimpāpeyya vā bandhāpeyya vā mocāpeyya vā, pācittiyam.
ārāmavaggo chaṭṭho
gabbhinī sikkhāpada
61. yā pana bhikkhunī gabbhiniṁ vuṭṭhāpeyya, pācittiyam.
pāyantī sikkhāpada
62. yā pana bhikkhunī pāyantim vuṭṭhāpeyya, pācittiyam.
paṭhamasikkhamāna sikkhāpada
63. yā pana bhikkhunī dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkharū sikkhamānam vuṭṭhāpeyya, pācittiyam.
dutiyasikkhamāna sikkhāpada
64. yā pana bhikkhunī dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkharū sikkhamānam

saṅghena asammataṁ vuṭṭhāpeyya, pācittiyam.

paṭhamagihigata sikkhāpada

65. yā pana bhikkhunī ūnadvādasavassam̄ gihigatam̄ vuṭṭhāpeyya, pācittiyam̄.
dutiyagihigata sikkhāpada

66. yā pana bhikkhunī paripuṇḍrādvādasavassam̄ gihigatam̄ dve vassāni chasu
dhammesu asikkhitasikkham̄ vuṭṭhāpeyya, pācittiyam̄.

tatiyagihigata sikkhāpada

67. yā pana bhikkhunī paripuṇḍrādvādasavassam̄ gihigatam̄ dve vassāni chasu
dhammesu sikkhitasikkham̄ saṅghena asammataṁ vuṭṭhāpeyya, pācittiyam̄.

pathamasahajīvinī sikkhāpada

68. yā pana bhikkhunī sahajīvinim̄ vuṭṭhāpetvā dve vassāni neva anuggaṇheyya na
anuggaṇhāpeyya, pācittiyam̄.

pavattinīnānubandhana sikkhāpada

69. yā pana bhikkhunī vuṭṭhāpitam̄ pavattinim̄ dve vassāni nānubandheyya,
pācittiyam̄.

dutiyasahajīvinī sikkhāpada

70. yā pana bhikkhunī sahajīvinim̄ vuṭṭhāpetvā neva vūpakāseyya na vūpakāsāpeyya
antamaso chappañca yojanānipi, pācittiyam̄.

gabbhiniivaggo sattamo

paṭhamakumāribhūta sikkhāpada

71. yā pana bhikkhunī ūnavisativassam̄ kumāribhūtar̄m̄ vuṭṭhāpeyya, pācittiyam̄.
dutiyakumāribhūta sikkhāpada

72. yā pana bhikkhunī paripuṇḍrāvisativassam̄ kumāribhūtar̄m̄ dve vassāni chasu
dhammesu asikkhitasikkham̄ vuṭṭhāpeyya, pācittiyam̄.

tatiyakumāribhūta sikkhāpada

73. yā pana bhikkhunī paripuṇḍrāvisativassam̄ kumāribhūtar̄m̄ dve vassāni chasu
dhammesu sikkhitasikkham̄ saṅghena asammataṁ vuṭṭhāpeyya, pācittiyam̄.

ūnadvādasavassa sikkhāpada

74. yā pana bhikkhunī ūnadvādasavassā vuṭṭhāpeyya, pācittiyam̄.
paripuṇḍrādasavassa sikkhāpada

75. yā pana bhikkhunī paripuṇḍrādvādasavassā saṅghena asammataṁ vuṭṭhāpeyya,
pācittiyam̄.

khiyyanadhamma sikkhāpada

76. yā pana bhikkhunī “alām̄ tāva te, ayye, vuṭṭhāpitē”ti vuccamānā “sādhū”ti
paṭissuṇitvā sā pacchā khiyyanadhammar̄ āpajjeyya, pācittiyam̄.

pathamasikkhamānanavuṭṭhāpana sikkhāpada

77. yā pana bhikkhunī sikkhamānam̄ “sace me tvām̄, ayye, cīvaram̄ dassasi, evāhaṁ
tar̄m̄ vuṭṭhāpessām̄”ti vatvā sā pacchā anantarāyikinī neva vuṭṭhāpeyya, na
vuṭṭhāpanāyaussukkam̄ kareyya, pācittiyam̄.

dutiyasikkhamānanavuṭṭhāpana sikkhāpada

78. yā pana bhikkhunī sikkhamānam̄ “sace marām̄ tvām̄, ayye, dve vassāni
anubandhissasi, evāhaṁ tar̄m̄ vuṭṭhāpessām̄”ti vatvā sā pacchā anantarāyikinī
nevavuṭṭhāpeyya, na vuṭṭhāpanāya ussukkam̄ kareyya, pācittiyam̄.

sokāvāsa sikkhāpada

79. yā pana bhikkhunī purisasarīsaṭṭham̄ kumārakasariṣṭṭham̄ caṇḍim̄ sokāvāsaṁ
sikkhamānam̄ vuṭṭhāpeyya, pācittiyam̄.

ananuññāta sikkhāpada

80. yā pana bhikkhunī mātāpītūhi vā sāmikena vā ananuññātam̄ sikkhamānam̄
vuṭṭhāpeyya, pācittiyam̄.

pārivāsika sikkhāpada

81. yā pana bhikkhunī pārivāsikachandadānena sikkhamānam vutṭhāpeyya, pācittiyam.

anuvassa sikkhāpada

82. yā pana bhikkhunī anuvassam vutṭhāpeyya, pācittiyam.
ekavassa sikkhāpada

83. yā pana bhikkhunī ekaṁ vassarṁ dve vutṭhāpeyya, pācittiyam.
kumāribhūtavaggo atṭhamo
chattupāhana sikkhāpada

84. yā pana bhikkhunī agilānā chattupāhanam dhāreyya, pācittiyam.
yāna sikkhāpada

85. yā pana bhikkhunī agilānā yānenā yāyeyya, pācittiyam.
saṅghāni sikkhāpada

86. yā pana bhikkhunī saṅghānim dhāreyya, pācittiyam.
itthālaṅkāra sikkhāpada

87. yā pana bhikkhunī itthālaṅkāram dhāreyya, pācittiyam.
gandhavaṇṇaka sikkhāpada

88. yā pana bhikkhunī gandhavaṇṇakena nahāyeyya, pācittiyam.
vāsitaka sikkhāpada

89. yā pana bhikkhunī vāsitakena piññākena nahāyeyya, pācittiyam.
bhikkhuniummaddāpana sikkhāpada

90. yā pana bhikkhunī bhikkhuniyā ummaddāpeyya vā parimaddāpeyya vā, pācittiyam.

sikkhamānaummaddāpana sikkhāpada

91. yā pana bhikkhunī sikkhamānāya ummaddāpeyya vā parimaddāpeyya vā, pācittiyam.

sāmaṇerī ummaddāpana sikkhāpada

92. yā pana bhikkhunī sāmaṇeriyā ummaddāpeyya vā parimaddāpeyya vā, pācittiyam.

gihini ummaddāpana sikkhāpada

93. yā pana bhikkhunī gihiniyā ummaddāpeyya vā parimaddāpeyya vā, pācittiyam.
anāpucchā sikkhāpada

94. yā pana bhikkhunī bhikkhussa purato anāpucchā āsane nisīdeyya, pācittiyam.
paññāpucchana sikkhāpada

95. yā pana bhikkhunī anokāsakataṁ bhikkhum pañhaṁ puccheyya, pācittiyam.
asamkaccika sikkhāpada

96. yā pana bhikkhunī asamkaccikā gāmaṁ paviseyya, pācittiyam.
chattupāhanavaggo navamo
musāvāda sikkhāpada

97. sampajānamusāvāde pācittiyam.
omasavāda sikkhāpada

98. omasavāde pācittiyam.
pesuñña sikkhāpada

99. bhikkhunipesuññe pācittiyam.
padasodhamma sikkhāpada

100. yā pana bhikkhunī anupasampannam padaso dhammarām vāceyya, pācittiyam.
paṭhamasahaseyya sikkhāpada

101. yā pana bhikkhunī anupasampannāya uttaridirattatirattarām sahaseyyam
kappeyya, pācittiyam.

dutiyasahaseyya sikkhāpada

102. yā pana bhikkhunī purisena sahaseyyam kappeyya, pācittiyam.
dhammadesanā sikkhāpada

103. yā pana bhikkhunī purisassa uttarichappañca vācāhi dhammarūp deseyya aññatra viññunā itthiviggahena, pācittiyam.
bhūtārocana sikkhāpada

104. yā pana bhikkhunī anupasampannāya uttarimanussadhammarūp āroceyya, bhūtasmiñ pācittiyam.
dutthullārocana sikkhāpada

105. yā pana bhikkhunī bhikkhuniyā dutthullam āpattiṁ anupasampannāya āroceyya aññatrabhikkhunisammutiyā, pācittiyam.
pathavīkhaṇana sikkhāpada

106. yā pana bhikkhunī pathavim khaṇeyya vā khaṇāpeyya vā, pācittiyam.
musāvādavaggo dasamo
bhūtagāma sikkhāpada

107. bhūtagāmapātabyatāya pācittiyam.
aññavādaka sikkhāpada

108. aññavādake, vihesake pācittiyam.
ujjhāpanaka sikkhāpada

109. ujjhāpanake, khiyanake pācittiyam.
paṭhamasenāsana sikkhāpada

110. yā pana bhikkhunī samghikam mañcam vā pīṭham vā bhisim vā koccham vā ajjhokāse santharitvā vā santharāpetvā vā tam pakkamantī neva uddhareyya, na uddharāpeyya, anāpuccham vā gaccheyya, pācittiyam.
dutiyasenāsana sikkhāpada

111. yā pana bhikkhunī samghike vihāre seyyam santharitvā vā santharāpetvā vā tam pakkamantī neva uddhareyya, na uddharāpeyya, anāpuccham vā gaccheyya, pācittiyam.
anupakhajja sikkhāpada

112. yā pana bhikkhunī samghike vihāre jānam pubbupagatam bhikkhuniṁ anupakhajja seyyam kappeyya “yassā sambādho bhavissati, sā pakkamissati”ti etadeva paccayam karitvā anaññam, pācittiyam.
nikkaḍḍhana sikkhāpada

113. yā pana bhikkhunī bhikkhuniṁ kūpitā anattamanā samghikā vihārā nikkaḍḍheyya vānikkaḍḍhāpeyya vā, pācittiyam.
vehāsakuṭi sikkhāpada

114. yā pana bhikkhunī samghike vihāre uparivehāsakuṭiyā āhaccapādakam mañcam vāpīṭham vā abhinisideyya vā abhinipajjeyya vā, pācittiyam.
mahallakavihāra sikkhāpada

115. mahallakam pana bhikkhuniyā vihāram kārayamānāya yāva dvārakosā aggalatthapanāya, ālokasandhiparikammāya dvatticchadanassa pariyāyam appaharite thitāya adhitthātabbam. tato ce uttari appaharitepi thitā adhitthāheyya, pācittiyam.
sappāṇaka sikkhāpada

116. yā pana bhikkhunī jānam sappāṇakam udakam tiṇam vā mattikam vā siñceyya vā siñcāpeyya vā, pācittiyam.
bhūtagāmavaggo ekādasamo
āvasathapiṇḍa sikkhāpada

117. agilānāya bhikkhuniyā eko āvasathapiṇḍo bhuñjitabbo. tato ce uttari bhuñjeyya, pācittiyam.

gaṇabhojana sikkhāpada

118. gaṇabhojane aññatra samayā pācittiyam. tatthāyam samayo, gilānasamayo, cīvaradānasamayo, cīvarakārasamayo, addhānagamanasamayo, nāvābhruhanasamayo, mahāsamayo, samaṇabhuttasamayo, ayam tattha samayo.

kāṇamātu sikkhāpada

119. bhikkhunim paneva kulaṁ upagatam pūvehi vā manthehi vā abhihaṭṭhum pavāreyya, ākaṇkhamānāya bhikkhuniyā dvattipattapūrā patiggahetabbā. tato ce uttari patigganheyya, pācittiyam. dvattipattapūre paṭiggahetvā tato nīharitvā bhikkhunīhi saddhim samvibhajitabbam, ayam tattha sāmīci.

vikālabhojana sikkhāpada

120. yā pana bhikkhunī vikāle khādanīyam vā bhojanīyam vā khādeyya vā bhuñ jeyyavā, pācittiyam.

sannidhikāraka sikkhāpada

121. yā pana bhikkhunī sannidhikārakam khādanīyam vā bhojanīyam vā khādeyya vā bhuñjeyya vā, pācittiyam.

dantapona sikkhāpada

122. yā pana bhikkhunī adinnam mukhadvāram āhāram āhareyya aññatra udakadantaponā, pācittiyam.

uyyojana sikkhāpada

123. yā pana bhikkhunī bhikkhunim “ehāyye, gāmam vā nigamam vā piṇḍaya pavisissāmā”ti tassā dāpetvā vā adāpetvā vā uyyojeyya “gacchāyye, name tayā saddhim kathā vā nisajjā vā phāsu hoti, ekikāya me kathā vā nisajjāvā phāsu hotī”ti etadeva paccayaṁ karitvā anaññam, pācittiyam.

sabhojana sikkhāpada

124. yā pana bhikkhunī sabhojane kule anupakhajja nisajjam kappeyya, pācittiyam.
rahopaticchanna sikkhāpada

125. yā pana bhikkhunī purisena saddhim raho paṭicchanne āsane nisajjam kappeyya, pācittiyam.

rahonisajja sikkhāpada

126. yā pana bhikkhunī purisena saddhim ekenekā raho nisajjam kappeyya, pācittiyam.

bhojanavaggo dvādasamo
cāritta sikkhāpada

127. yā pana bhikkhunī nimantitā sabhattā samānā santin bhikkhunim anāpucchā purebhuttam vā pacchābhuttam vā kulesu cārttam āpajjeyya aññatra samayā, pācittiyam. tatthāyam samayo, cīvaradānasamayo, cīvarakārasamayo, ayam tattha samayo.

mahānāma sikkhāpada

128. agilānāya bhikkhuniyā catumāsappaccayapavāraṇā sāditabbā aññatra punapavāraṇāya, aññatra niccapavāraṇāya. tato ce uttari sādiyeyya, pācittiyam.

uyyuttasenā sikkhāpada

129. yā pana bhikkhunī uyyuttam senam dassanāya gaccheyya aññatra tathārūpappaccayā, pācittiyam.

senāvāsa sikkhāpada

130. siyā ca tassā bhikkhuniyā kocideva paccayo senam gamanāya, dirattatirattam tāya bhikkhuniyā senāya vasitabbam. tato ce uttari vaseyya, pācittiyam.

uyyodhika sikkhāpada

131. dirattatirattam ce bhikkhunī senāya vasamānā uyyodhikam vā balaggam vā senābyūham vā anīkadassanam vā gaccheyya, pācittiyam.

- surāpāna sikkhāpada
132. surāmerayapāne pācittiyam.
- aṅgulipatodaka sikkhāpada
133. aṅgulipatodake pācittiyam.
- hasadhamma sikkhāpada
134. udake hasadhamme pācittiyam.
- anādariya sikkhāpada
135. anādariye pācittiyam.
- bhimsāpana sikkhāpada
136. yā pana bhikkhunī bhikkhunirñ bhimsāpeyya, pācittiyam.
- cārittavaggo terasamo
joti sikkhāpada
137. yā pana bhikkhunī agilānā visibbanāpekkhā jotiṁ samādaheyya vā
samādahāpeyya vā aññatra tathārūpappaccayā, pācittiyam.
- nahāna sikkhāpada
138. yā pana bhikkhunī orenaddhamāsam̄ nahāyeyya aññatra samayā, pācittiyam.
tatthāyam̄samayo “diyad̄ho māso seso gimhāna”nti “vassānassa paṭhamo māso”
iccete ad̄hateyyamāsā uñhasamayo, parilāhasamayo, gilānasamayo, kammasamayo,
addhānagamanasamayo, vātavutthisamayo, ayaṁ tattha samayo.
- dubbañṇakaraṇa sikkhāpada
139. navam pana bhikkhuniyā cīvaralābhāya tiñnam̄ dubbañṇakaraṇānam̄ aññataram̄
dubbañṇakaraṇām̄ ādātabbam̄ nīlam̄ vā kaddamam̄ vā kālasāmarām̄ vā. anādā ce
bhikkhunītiñnam̄ dubbañṇakaraṇānam̄ aññatarām̄ dubbañṇakaraṇām̄ navam cīvaraṁ
paribhuñjeyya, pācittiyam.
- vikappana sikkhāpada
140. yā pana bhikkhunī bhikkhussa vā bhikkhuniyā vā sikkhamānāya vā
sāmañerassa vā sāmañeriyā vā sāmarām cīvaraṁ vikappetvā apaccuddhāraṇām̄
paribhuñjeyya, pācittiyam.
- apanidhāpana sikkhāpada
141. yā pana bhikkhunī bhikkhuniyā pattarām vā cīvaraṁ vā nisīdanām vā sūcigharanām
vā kāyabandhanām vā apanidhēyya vā apanidhāpeyya vā antamaso hasāpekkhāpi,
pācittiyam.
- sañcicca sikkhāpada
142. yā pana bhikkhunī sañcicca pāñaiṁ jīvitā voropeyya, pācittiyam.
- sappāñaka sikkhāpada
143. yā pana bhikkhunī jānam̄ sappāñakam̄ udakam̄ paribhuñjeyya, pācittiyam.
- ukkoṭana sikkhāpada
144. yā pana bhikkhunī jānam̄ yathādhammarām nihatādhikaraṇām punakammāya
ukkoteyya, pācittiyam.
- theyyasattha sikkhāpada
145. yā pana bhikkhunī jānam̄ theyyasatthena saddhirñ samvidhāya
ekaddhānamaggam̄ paṭipajjeyya antamaso gāmantarampi, pācittiyam.
- ariṭṭha sikkhāpada
146. yā pana bhikkhunī evam̄ vadeyya “tathāharām bhagavatā dhammarām desitam̄
ājānāmi, yathāyeme antarāyikā dhammā vuttā bhagavatā, te paṭisevato nālam̄
antarāyāyā”ti. sā bhikkhunī bhikkhunīhi evamassa vacanīyā “māyye evam̄ avaca, mā
bhagavantam̄ abbhācikkhi, na hi sādu bhagavato abbhakkhānam̄, na hi bhagavā evam̄
vadeyya, anekapariyāyenāyye antarāyikā dhammā antarāyikā vuttā bhagavatā, alañca

pana te paṭisevatoantarāyāyā”ti. evañca sā bhikkhunī bhikkhunīhi vuccamānā tatheva paggañheyya, sā bhikkhunī bhikkhunīhi yāvatatiyā samanubhāsitaabbā tassa paṭinissaggāya. yāvatatiyānce samanubhāsiyamānā tam paṭinissajjeyya, iccetam kusalaṁ. no ce paṭinissajjeyya, pācittiyam.

jotivaggo cuddasamo
ukkhittasambhoga sikkhāpada

147. yā pana bhikkhunī jānam tathā vādiniyā bhikkhuniyā akaṭānudhammāya tam diṭṭhim appaṭinissatthāya saddhiṁ sambhuñjeyya vā, saṁvaseyya vā, saha vā seyyam kappeyya, pācittiyam.

kantaka sikkhāpada

148. samaṇuddesāpi ce evarī vadeyya “tathāhaṁ bhagavatā dhammarā desitam ājānāmi, yathā ye’me antarāyikā dhammā vuttā bhagavatā, te paṭisevato nālam antarāyāyā”ti. sā samaṇuddesā bhikkhunīhi evamassa vacanīyā “mā’ye, samaṇuddese evarī avaca, mā bhagavantam abbhācikkhi, na hi sādhū bhagavato abbhakkhānam, na hi bhagavā evarī vadeyya, anekapariyāyenā’ye, samaṇuddese antarāyikā dhammā antarāyikā vuttā bhagavatā, alañca pana te paṭisevato antarāyāyā”ti. evañca sā samaṇuddesā bhikkhunīhi vuccamānā tatheva paggañheyya, sā samaṇuddesā bhikkhunīhi evamassa vacanīyā “ajjatagge te, ayye, samaṇuddese na ceva so bhagavā satthā apadisitabbo, yampi caññā samaṇuddesā labhanti bhikkhunīhi saddhiṁ dirattatirattam sahaseyyam, sāpi te natthi, cara pire, vinassā”ti. yā panabhikkhunī jānam tathānāsitam samaṇuddesam upalāpeyya vā, upaṭṭhāpeyya vā, sambhuñjeyya vā, saha vā seyyam kappeyya, pācittiyam.

sahadhammika sikkhāpada

149. yā pana bhikkhunī bhikkhunīhi sahadhammikam vuccamānā evam vadeyya “na tāvāhari, ayye, etasmim sikkhāpade sikkhissāmi, yāva na aññām bhikkhunim byattam vinayadharām paripucchāmī”ti, pācittiyam. sikkhamānāya, bhikkhave, bhikkhuniyā aññātabbarām paripucchitabbam paripañhitabbam, ayaṁ tattha sāmīci.

vilekhana sikkhāpada

150. yā pana bhikkhunī pātimokkhe uddissamāne evarī vadeyya “kim panimehi khuddānukhuddakehi sikkhāpadehi uddiṭṭhehi, yāvadeva kukkuccāya vihesāya vilekhāya saṁvattantī”ti, sikkhāpadavivāṇake pācittiyam.

mohana sikkhāpada

151. yā pana bhikkhunī anvaddhamāsam pātimokkhe uddissamāne evarī vadeyya “idāneva kho aham, ayye, jānāmi ayampi kira dhammo suttāgato suttapariyāpanno anvaddhamāsam uddesam āgacchatī”ti, tañce bhikkhunim aññā bhikkhuniyo jāneyyurū nisinnapubbam imāya bhikkhuniyā dvattikkhattum pātimokkhe uddissamāne, ko pana vādo bhiyyo, na ca tassā bhikkhuniyā aññāñakena mutti atthi, yañca tattha āpattim āpannā, tañca yathādhammo kāretabbo, uttari ca’ssā moho āropetabbo “tassā te, ayye, alābhā, tassā te dulladdham, yam tvam pātimokkhe uddissamāne na sādhukam aṭṭhim katvā manasi karosi”ti, idam tasmim mohanake pācittiyam.

pahāra sikkhāpada

152. yā pana bhikkhunī bhikkhuniyā kūpitā anattamanā pahāram dadeyya, pācittiyam.

talasattika sikkhāpada

153. yā pana bhikkhunī bhikkhuniyā kūpitā anattamanā talasattikam uggireyya, pācittiyam.

amūlaka sikkhāpada

154. yā pana bhikkhunī bhikkhunim amūlakena saṁghādisesena anuddharānseyya, pācittiyam.

sañcicca sikkhāpada

155. yā pana bhikkhunī bhikkhuniyā sañcicca kukkuccam upadaheyya “itissā muhuttampi aphāsu bhavissatī”ti etadeva paccayam karitvā anaññam, pācittiyam.
upassuti sikkhāpada

156. yā pana bhikkhunī bhikkhunīnam bhañdanajatānam kalahajatānam vivādāpannānam upassutim tiṭṭheyya “yam imā bhanissanti, tam sossāmī”ti etadeva paccayam karitvā anaññam, pācittiyam.

diṭṭhivaggo pannarasamo
kammappaṭibāhana sikkhāpada

157. yā pana bhikkhunī dhammikānam kammānam chandam datvā pacchā khīyanadhammanām āpajjeyya, pācittiyam.
chandamadatvāgamana sikkhāpada

158. yā pana bhikkhunī samghe vinicchayakathāya vattamānāya chandam adatvā utṭhayāsanā pakkameyya, pācittiyam.
dubbala sikkhāpada

159. yā pana bhikkhunī samaggena saṃghena cīvaraṁ datvā pacchā khīyanadhammanām āpajjeyya “yathāsanthutam bhikkhuniyo saṃghikam lābhām pariṇāmentī”ti, pācittiyam.
pariṇāmana sikkhāpada

160. yā pana bhikkhunī jānam saṃghikam lābhām pariṇataṁ puggalassa pariṇāmeyya, pācittiyam.
ratana sikkhāpada

161. yā pana bhikkhunī ratanam vā ratanasammataṁ vā aññatra ajjhārāmā vā ajjhāvasathā vā uggañheyā vā uggañhāpeyya vā, pācittiyam. ratanam vā pana bhikkhuniyā ratanasammataṁ vā ajjhārāme vā ajjhāvasathe vā uggahetvā vā uggañpetvā vā nikhipitabbaṁ “yassa bhavissati, so harissatī”ti, ayam tattha sāmīci.
sūcighara sikkhāpada

162. yā pana bhikkhunī atṭhimayam vā dantamayam vā visāṇamayam vā sūcigharam kārāpeyya, bhedanakam pācittiyam.

mañcapīṭha sikkhāpada

163. navam pana bhikkhuniyā mañcam vā pīṭham vā kārayamānāya atṭhaṅgulapādakam kāretabbam sugataṅgulena aññatra heṭṭhimāya aṭaniyā. tam atikkāmentiyā chedanakam pācittiyam.
tūlonaddha sikkhāpada

164. yā pana bhikkhunī mañcam vā pīṭham vā tūlonaddham kārāpeyya, uddālanakam pācittiyam.
kaṇḍuppaṭicchādi sikkhāpada

165. kaṇḍuppaṭicchādim pana bhikkhuniyā kārayamānāya pamāṇikā kāretabbā, tatrīdam pamāṇam, dīghaso catasso vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyan dve vidatthiyo. tam atikkāmentiyā chedanakam pācittiyam.
nanda sikkhāpada

166. yā pana bhikkhunī sugatacīvarappamāṇam cīvaraṁ kārāpeyya, atirekam vā, chedanakam pācittiyam. tatrīdam sugatassa sugatacīvarappamāṇam, dīghaso nava vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyan cha vidatthiyo, idam sugatassa sugatacīvarappamāṇanti.
dhammikavaggo solasamo

uddiṭṭhā kho, ayyāyo, chasaṭṭhisatā pācittiyā dharmā. tatthāyyāyo, pucchāmi, kaccitthaparisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccitthaparisuddhā, parisuddhetthāyyāyo, tasmā tunhī, evametam dhārayāmīti.

pācittiyā niṭṭhitā

pāṭidesanīyā

ime kho panāyyāyo atṭha pāṭidesanīyā
dhammā uddesam āgacchanti
sappiviññāpana sikkhāpada

1. yā pana bhikkhunī agilānā sappim viññāpetvā bhuñjeyya, paṭidesetabbam tāya bhikkhuniyā “gārayham, ayye, dhammad āpajjim asappāyam pāṭidesanīyam, taṁpaṭidesemī”ti.

telaviññāpana sikkhāpada

2. yā pana bhikkhunī agilānā telam viññāpetvā bhuñjeyya...pe... tam paṭidesemīti.
madhuviññāpana sikkhāpada

3. yā pana bhikkhunī agilānā madhurim viññāpetvā bhuñjeyya...pe... tam paṭidesemīti.
phāṇitaviññāpana sikkhāpada

4. yā pana bhikkhunī agilānā phāṇitaṁ viññāpetvā bhuñjeyya...pe... tam paṭidesemīti.

macchaviññāpana sikkhāpada

5. yā pana bhikkhunī agilānā macchaṁ viññāpetvā bhuñjeyya...pe... tam paṭidesemīti.

māṁsaviññāpana sikkhāpada
khīraviññāpana sikkhāpada

7. yā pana bhikkhunī agilānā khīram viññāpetvā bhuñjeyya...pe... tam paṭidesemīti.
dadhiyiññāpana sikkhāpada

8. yā pana bhikkhunī agilānā dadhiṁ viññāpetvā bhuñjeyya, paṭidesetabbam tāya bhikkhuniyā “gārayham, ayye, dhammad āpajjim asappāyam pāṭidesanīyam, tam paṭidesemī”ti.

uddiṭṭhā kho, ayyāyo, atṭha pāṭidesanīyā dhammā. tatthāyyāyo, pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyyāyo, tasmā tuṇhī, evametam dhārayāmīti.

pāṭidesanīyā niṭṭhitā
sekhiyā

ime kho panāyyāyo, sekhiyā dhammā uddesam āgacchanti
parimaṇḍala sikkhāpada

1. parimaṇḍalam nivāsessāmīti sikkhā karaṇīyā.

2. parimaṇḍalam pārupissāmīti sikkhā karaṇīyā.

suppaṭicchanna sikkhāpada

3. suppaṭicchannā antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.

4. suppaṭicchannā antaraghare nisidissāmīti sikkhā karaṇīyā.

susamvuta sikkhāpada

5. susamvutā antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.

6. susamvutā antaraghare nisidissāmīti sikkhā karaṇīyā.

okkhittacakkhu sikkhāpada

7. okkhittacakkunī antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.

8. okkhittacakkunī antaraghare nisidissāmīti sikkhā karaṇīyā.

ukkhittaka sikkhāpada

9. na ukkhittakāya antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.

10. na ukkhittakāya antaraghare nisidissāmīti sikkhā karaṇīyā.

parimaṇḍalavaggo paṭhamo

ujjagghika sikkhāpada

11. na ujjagghikāya antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.
12. na ujjagghikāya antaraghare nisidissāmīti sikkhā karaṇīyā.
uccasadda sikkhāpada
13. appasaddā antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.
14. appasaddā antaraghare nisidissāmīti sikkhā karaṇīyā.
kāyappacālaka sikkhāpada
15. na kāyappacālakam antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.
16. na kāyappacālakam antaraghare nisidissāmīti sikkhā karaṇīyā.
bāhuppacālaka sikkhāpada
17. na bāhuppacālakam antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.
18. na bāhuppacālakam antaraghare nisidissāmīti sikkhā karaṇīyā.
sīsappacālaka sikkhāpada
19. na sīsappacālakam antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.
20. na sīsappacālakam antaraghare nisidissāmīti sikkhā karaṇīyā.
ujjagghikavaggo dutiyo
khambhakata sikkhāpada
21. na khambhakatā antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.
22. na khambhakatā antaraghare nisidissāmīti sikkhā karaṇīyā.
oguṇṭhitā sikkhāpada
23. na oguṇṭhitā antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.
24. na oguṇṭhitā antaraghare nisidissāmīti sikkhā karaṇīyā.
ukkuṭika sikkhāpada
25. na ukkuṭikāya antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.
pallatthika sikkhāpada
26. na pallatthikāya antaraghare nisidissāmīti sikkhā karaṇīyā.
sakkaccapaṭiggahaṇa sikkhāpada
27. sakkaccam piṇḍapātam paṭiggahessāmīti sikkhā karaṇīyā.
pattasaññinīpaṭiggahaṇa sikkhāpada
28. pattasaññinī piṇḍapātam paṭiggahessāmīti sikkhā karaṇīyā.
samasūpakapaṭiggahaṇa sikkhāpada
29. samasūpakaṁ piṇḍapātam paṭiggahessāmīti sikkhā karaṇīyā.
samatittika sikkhāpada
30. samatittikam piṇḍapātam paṭiggahessāmīti sikkhā karaṇīyā.
khambhakatavaggo tatiyo
sakkaccabhuñjana sikkhāpada
31. sakkaccam piṇḍapātam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
pattasaññinibhuñjana sikkhāpada
32. pattasaññinī piṇḍapātam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
sapadāna sikkhāpada
33. sapadānam piṇḍapātam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
samasūpaka sikkhāpada
34. samasūpakaṁ piṇḍapātam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
na thūpakata sikkhāpada
35. na thūpakato omadditvā piṇḍapātam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
odanappaṭicchādāna sikkhāpada
36. na sūpam vā byañjanam vā odanena paṭicchādāsāmi bhiyyokamyataṁ
upādāyāti sikkhā karaṇīyā.
sūpodanaviññatti sikkhāpada

37. na sūpam vā odanam vā agilānā attano atthāya viññāpetvā bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

ujjhānasaññinī sikkhāpada

38. na ujjhānasaññinī paresam pattam olokessāmīti sikkhā karaṇīyā.
kabaḷā sikkhāpada

39. nātimahantam kabaḷam karissāmīti sikkhā karaṇīyā.
ālopa sikkhāpada

40. parimaṇḍalam ālopam karissāmīti sikkhā karaṇīyā.
sakkaccavaggo catuttho
anāhaṭa sikkhāpada

41. na anāhaṭe kabaṭe mukhadvāram vivarissāmīti sikkhā karaṇīyā.
bhuñjamāna sikkhāpada

42. na bhuñjamānā sabbahattham mukhe pakkhipissāmīti sikkhā karaṇīyā.
sakabaṭā sikkhāpada

43. na sakabalena mukhena byāharissāmīti sikkhā karaṇīyā.
piṇḍukkhepaka sikkhāpada

44. na piṇḍukkhepakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
kabaṭāvacchedaka sikkhāpada

45. na kabaṭāvacchedakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
avagaṇḍakāraka sikkhāpada

46. na avagaṇḍakārakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
hatthaniddhunaka sikkhāpada

47. na hatthaniddhunakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
sitthāvakāraka sikkhāpada

48. na sitthāvakārakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
jivhānicchāraka sikkhāpada

49. na jivhānicchārakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
capucapukāraka sikkhāpada

50. na capucapukārakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
kabaṭavaggo pañcamo
surusurukāraka sikkhāpada

51. na surusurukārakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
hatthanillehaka sikkhāpada

52. na hatthanillehakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
pattanillehaka sikkhāpada

53. na pattanillehakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
otṭhanillehaka sikkhāpada

54. na otṭhanillehakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
sāmisā sikkhāpada

55. na sāmisena hatthena pāṇiyathālakam paṭiggaheśāmīti sikkhā karaṇīyā.
sasitthaka sikkhāpada

56. na sasitthakam pattadhovanam antaraghare chaḍḍessāmīti sikkhā karaṇīyā.
chattapāṇi sikkhāpada

57. na chattapāṇissa agilānassa dhammam desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
daṇḍapāṇi sikkhāpada

58. na daṇḍapāṇissa agilānassa dhammam desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
satthapāṇi sikkhāpada

59. na satthapāṇissa agilānassa dhammam desessāmīti sikkhā karaṇīyā.

āvudhapāni sikkhāpada

60. na āvudhapāni sikkhāpada
surusuruvaggo chattho
pāduka sikkhāpada
61. na pādukārulhassa agilānassa dhammarūpa desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
upāhana sikkhāpada
62. na upāhanārulhassa agilānassa dhammarūpa desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
yāna sikkhāpada
63. na yānagatassa agilānassa dhammarūpa desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
sayana sikkhāpada
64. na sayanagatassa agilānassa dhammarūpa desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
pallatthika sikkhāpada
65. na pallatthikāya nisinnassa agilānassa dhammarūpa desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
veṭhita sikkhāpada
66. na veṭhitasīsassa agilānassa dhammarūpa desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
oguṇṭhita sikkhāpada
67. na oguṇṭhitasīsassa agilānassa dhammarūpa desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
chamā sikkhāpada
68. na chamāyām nisiditvā āsane nisinnassa agilānassa dhammarūpa desessāmīti
sikkhā karaṇīyā.
nīcāsana sikkhāpada
69. na nīce āsane nisiditvā ucce āsane nisinnassa agilānassa dhammarūpa desessāmīti
sikkhā karaṇīyā.
ṭhitā sikkhāpada
70. na ṭhitā nisinnassa agilānassa dhammarūpa desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
pacchatogacchantī sikkhāpada
71. na pacchato gacchantī purato gacchantassa agilānassa dhammarūpa desessāmīti
sikkhākaraṇīyā.
uppathenagacchantī sikkhāpada
72. na uppathena gacchantī pathena gacchantassa agilānassa dhammarūpa desessāmīti
sikkhā karaṇīyā.
ṭhitāuccāra sikkhāpada
73. na ṭhitā agilānā uccāram vā passāvam vā karissāmīti sikkhā karaṇīyā.
hariteuccāra sikkhāpada
74. na harite agilānā uccāram vā passāvam vā kheṭam vā karissāmīti sikkhā karaṇīyā.
udakeuccāra sikkhāpada
75. na udake agilānā uccāram vā passāvam vā kheṭam vā karissāmīti sikkhā
karaṇīyā.
pādukavaggo sattamo
uddiṭṭhā kho, ayyāyo, sekhiyā dhammā. tatthāyyāyo, pucchāmi, kaccittha parisuddhā,
dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā,
parisuddhetthāyyāyo, tasmā tuṇhī, evametam dhārayāmīti.
sekhiyā niṭṭhitā

adhikaraṇasamathā
ime kho panāyyāyo, satta adhikaraṇasamathā
dhammā uddesam āgacchanti

uppannuppannānam adhikaraṇānam samathāya vūpasamāya
sammukhāvinayo dātabbo,
sativinayo dātabbo,
amūlhavinayo dātabbo,
paṭīññāya kāretabbam,
yebhuuyasikā,
tassapāpiyasikā,
tiṇavatthārakoti.

udditthā kho ayyāyo satta adhikaraṇasamathā dhammā. tatthāyyāyo pucchāmi,
kaccitthaparisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi,
kaccitthaparisuddhā, parisuddhetthāyyāyo, tasmā tuṇhī, evametam dhārayāmīti.

adhikaraṇasamathā niṭṭhitā

udditthām kho ayyāyo nidānam,
udditthā aṭṭha pārājikā dhammā,
udditthā sattarasa sarnghādisessā dhammā,
udditthā tiṁsa nissaggiyā pācittiyā dhammā,
udditthā chasatthi satā pācittiyā dhammā,
udditthā aṭṭha pāṭidesanīyā dhammā,
udditthā sekhiyā dhammā,
udditthā satta adhikaraṇasamathā dhammā, ettakam tassa bhagavato suttāgataṁ
suttapariyāpannam anvaddhamāsam uddesam āgacchat, tattha sabbāheva samaggāhi
sammodamānāhi avivadamānāhi sikkhitabbanti.

vitthāruddeso catuttho
bhikkhunipātimokkham niṭṭhitam